

Neaizmirstiet līdz 25. aprīlim abonēt «NOVADNIEKU» maijam un jūs vienmēr būsiet lietas kursā par notiekošo rajonā un valstī, kā arī varēsiet piedalīties balvu izlozē.

Visu mūžu rokdarbniece

— Lasu «Novadnieku» kopš tā iznākšanas, — teica preiliete Albina Ancāne, ieradusies redakcijā, lai saņemtu «Novadnieka» un «Lattelekom» balvu — tālruna aparātu. Viņa bija starp tiem «Novadnieka» lasītājiem, kas aprīļa izlozē saņēma balvas.

— Nevaru iedomāties iztikt bez «Novadnieka». Kā citādi lai uzzinu rajona jaunumus?

Ar Albini Ancāni žurnālistes gaitās bija nācies sastapties arī agrāk. Viņa pieder pie cilvēkiem ar māksliniecisku skatījumu uz pasauli, kam dabas dots talants un lielas darbības spējas liktas šūpulī. Viņa ir tautas daiļamata meistare. Dzijas un diegi, šķeteres, spolītes un kamoli ar viņas veiklo pirkstu palīdzību ir pārtapuši galdautos, segās, grīdas celiņos, sedziņās, dvieļos, jostās, cimdos, zeķēs, svīteros, prievītēs un daudzās citās mājokli un cilvēku rotājošās lietās.

Albinas Ancānes darba mūžs aizritējis savulaik populārā «Daiļradē», uzņēmumā, kas apvienoja rokdarbnieces un kuru darinājumi nekad negulēja veikalu plauktos. Cilvēkiem vienmēr ir palicis apgērbam un dzīvokļa iekārtošanai izvēlēties ar rokamiem gatavotas lietas, kas ir individuālas un neatkarojamas. Albina Ancāne bija «Daiļrades» vadītāja. Tas nozīmēja, ka rokdarbnieces prasme bija jāapvieno ar organizatores spējām.

Tagad naskā audēja un adītāja ir pensionāres godā. Rūpīga vecmāmiņa sešgadīgajam Kasparam un trīsgadīgajai Baibiņai. Atmiņā palikusi Albinas Ancānes personālizstādes atklāšana Preiļos, amatnieku centrā to iepriekšējā mājās vietā. Ciemiņi ar mīļu smaidu nolūkojās uz pūralādē saldī iemīgušu mazu knīpu. To pašu, kura šajās dienās redakcijā uz jautājumu, kā tevi sauc, lepnī paziņoja — Baiba. Toreiz, izstādes atklāšanā, klāt bija visa Albinas ģimene. Abas meitas, dēls. Ne tikai kā mammas apsvēicēji. Viņu rokdarbi bagā-

● Cik ērti sarunāties pa jauno telefonu, «Novadnieka» redakcijā izmēģina Albinas Ancānes mazbērni Kaspars un Baiba. Foto: M. Rukosujevs

tīgi papildināja mātes darbu klāstu. Katrs pirmais valdziņš uz adāmadatas, katra pirmā cilpiņa tamborējuma tapusi ar māmuļas ziņu.

Visas izstādes, kurās Albina Ancāne ar darbiem savā mūžā piedalījies, nav pat saskaitāmas. To ir ļoti daudz. Viņai nenākas pirms kārtējās izstādes darbus vilkt laukā no lādēm un atvilktņēm. Katrai izstādei ir tapuši jauni darbi. Un būtībā vecos rokdarbus mājās nemaz neatrast. Tie sen aizgājuši tautās. Uzdāvināti vai pārdoti. Bieži nācies strādāt pēc pasūtījuma. Mātes pieteikušas galdautos meitu pūram. Mūža otrajā pusē iegājušie — uz zārka klājamās

segas. Nereti austas jostas, ar kurām kapā laiž zārku. Audusi sēru lentu, kas sieta pie vainaga kardināla Julijana Vairoda pavadīšanai mūžībā. Barikāžu laikā, kad no omoniņu lodes kritušajam Robertam Mūrniekam dzimtas pušes ļaudis vēlējās nest pēdējo sveicienu, pa nakti izaudusi sēru jostu vainagam.

Tomēr patīkamāk ir ieaut savas gaišās domas. Aglonas bazilikas altāra segas arī ir Albinas darinājums.

Albinu savulaik liktenis sveda kopā ar otru tādu pašu zelta roku īpašnieku — galdnieku Boļeslavu. Viņš gatavoja mājai mēbeles — krēslus, galdus, plauktus. Viņa tiem

uzsedza savu šūto vai noausto. Šādā mājīgā, sirsnīgā, latviskā vidē uzauga viņu bērni, aug mazbērni.

Albina nejūtas nogurusi. Viņa saka, es nevaru nevienu brīdi palikt bez rokdarba. Skatos televizoru, acis ekrānā, bet rokās adāmais. Pirksti paši zina, kā adīt. Braucu uz Rīgu, — adu. Nevaru tik daudz laika ceļā izniekot vēltīgi.

Saņemot lasītāju loterijā vinnēto tālruna aparātu, Albina patiesi jutās iepriecināta. Vecais bijis nokalpojies daudzus gadus, sen jau gribējies nopirkt jaunu.

L.Rancāne

ĪSZIŅAS

Preiļu rajona «Cālis 2001» — otrs labākais Latvijā

Mazo vokālistu konkursa «Cālis 2001» uzvarētāja Preiļu rajonā līvāniete Līva Kraukle sestdien piedalījās Čaļu konkursa pusfinālā, kas notika muzikālajā centrā «Vernisāža». Pusfinālā dziedāja 37 bērni no visas Latvijas, bet finālā iekļūt izdevās tikai 12 dalībniekiem. Viņus vērtēja žūrijas komisija, kuras sastāvā bija Daila Martinsons, Juris Kulakovs, Lauris Reiniks, Ance Krauze, Gunārs Kalniņš, Niks Matvejevs, Jānis Anmanis un citi. Līva kopvērtējumā ieguva 79 punktus un ieguva 2 vietu. Konkursam Līvu gatavoja Līvānu mūzikas skolas un bērnu un jauniešu centra pedagoģe Skaidrīte Bulmeistere. Televīzijas pārraidē konkursu «Cālis 2001» varēs vērot 14. aprīlī Latvijas TV II.

Liendienām gatavojas arī Līvānos

15. aprīlī Līvānu kultūras centrā visus atpūsties gribētājus aicina Liedienu balle, kurā spēlēs grupa «Jancis». Savukārt Otrajās Liendienās pulksten 11.00 laukumā pie kultūras centra darbosies amatnieku tirdziņš, būs olu ripināšana, vizināšanās zirga pajūgā un sporta sacensības. 14.00 kultūras centra mazajā zālē Liedienu izstādes atklāšana un koncerts, kurā piedalīsies vidējās paaudzes deju kolektīvs «Silava», senioru koris, kā arī bērnu vokālās studijas dziedātāji.

Izstāde «Baltajā mājā»

No 5. līdz 20. aprīlim Līvānu fonda «Baltā māja» jaunajās pirmā stāva telpās būs apskatāma Liedienu izstāde. Tajā apmeklētājiem būs iespēja aplūkot Līvānu novada amatnieku darinājumus, «Baltās mājas» floristikas pulciņa dalībnieku veikumu, Jēkabpils invalīdu apmācības dienas centra «Ausma» apgleznotos zīda lakatus un citus rokdarbus. Fonda pirmā stāva telpās turpmāk notiks visu praktisko pulciņu un apmācības grupu nodarbības, tās būs piemērotas arī invalīdu vajadzībām.

Ārstnieciskā fizikultūra piemērota katram

Katru piektdienu 14.30 fondā «Baltajā mājā» Līvānos pulcējas dažādu gadagājumu cilvēki, lai re-laksētos ārstnieciskās fizikultūras nodarbībās, ko vada sertificēta medmāsa Iveta Vilcāne. Plānots organizēt atsevišķas grupas invalīdiem, pensionāriem, kā arī jaunākiem cilvēkiem, kuri grib nostiprināt veselību un uzlabot pašsajūtu. Trešdienu vakaros ārstnieciskās fizikultūras nodarbības notiek arī Rožupēs kultūras namā.

Velobrauciens visiem, kas jūtas jauni

21. aprīlī paredzēts velobrauciens pa Preiļu novada un Vārkavas pagasta vēsturiskām vietām. Velobrauciens veltīts Starptautiskajai pieminēkļu aizsardzības dienai. Maršruts vedīs no Preiļiem līdz Moskvino vecticībnieku lūgšanu namam, kur paredzēta ekskursija, tālāk uz Feimaņu dzimavu ūdenskrātuvi, Pilišķu pilskalnu, Gavarišķu senkapiem, Šusta muižu (zinātnieku Kovaļevsku dzīvesvieta), Zaķišu senkapiem, Anspoku medību pili un pilskalnu un atpakaļ uz Preiļiem. Maršruta kopējais garums ir aptuveni 34 kilometri.

Vēsturiskās vietās paredzēta ilgāka apstāšanās, lai tās varētu aplūkot un noklausīties stāstījumu. Braucējiem piedalīšanās ir brīva. Jāgādā tikai par ērtu velosipēdu un desinām cepšanai.

Velobraucieni organizē rajona kultūras pieminēkļu aizsardzības inspekcija, Vārkavas pagasta padome, Preiļu novada dome, rajona sporta klubs «Cerība», Preiļu 1. pamatskola.

Uzmanību! «Novadnieka» redakcijā ir mainīti tālrunu numuri!

1-53-07056 — redaktore Tamāra Elste,
1-53-07057 — sludinājumu pieņemšana un fakss,
1-53-07058 — žurnāliste Līdija Kirillova,
1-53-07059 — žurnālistes Ginta Kraukle un Līvija Rancāne.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Bīsties Latvijas autovadītāju!

Latvijas ceļu satiksmes negadījumos vidēji iet bojā vislielākais cilvēku skaits Eiropā, taču vieglo automašīnu ir ievērojami mazāk nekā citur. Mūsu valstī uz ceļiem iet bojā arī visvairāk bērnu. 1999. gadā Latvijā avārijās bija mirušas 264 personas, rēķinot uz miljoni iedzīvotāju. Divus simtus bojāgājušo skaits vēl pārsniedz Portugālē (256), Grieķijā (233), Krievijā (219).

Maksa par tālruņa ierīkošanu būšot konstanta

No maija vidus Lattelekom noteiktā maksa par jaunas tālruņa līnijas ierīkošanu vairs nebūs atkarīga no metru skaita. Noteikumus, kas noteica, ka jaunas līnijas ierīkošana līdz 100 m maksā 60 latus, Telekomunikāciju tarifu padome atcēla. Lai nenodarbotos ar mērīšanu turpmāk, maksa par tālruņa ievilkšanu būs konstanta neatkarīgi no metru skaita — 60 lati. Tas attieksies arī uz gadījumiem, kad līnijas ierīkošanas attālumam esot piemēram, 20 kilometri. Jauno tarifu aprēķināšanas metodiku vēl neapstiprināja Lattelekom, bet, tiekoties padomei un Lattelekom pārstāvjiem, aprīļa beigās arī tiks nolemts par jaunās aprēķināšanas metodikas spēkā stāšanos.

Ziedojumus pašvaldībām vajadzētu ierobežot

Lai mazinātu iespēju pašvaldībām iekasēt obligātos ziedojumus no uzņēmējiem, Valsts kontrole ierosinājusi grozījumus likumā, paredzot, ka vietējā vara ziedojumus varēs pieņemt tikai tad, ja vienu gadu pirms un pēc tam tā nepieņems lēmumus, kas tieši skar ziedotājus. Veicot revīzijas VK atklāja, ka nereti tiek pieprasīti ziedojumi, lai pēc tam tiktu pieņemts kāds tā devējam labvēlīgs lēmums.

Pašvaldībās varēs iesniegt arī mutiskas sūdzības

Ikvienai fiziskai un juridiskai personai ir tiesības valsts un pašvaldību iestādēs iesniegt ne tikai rakstveida, bet arī mutvārdu sūdzības vai priekšlikumus, paredz Saeimā pagājušo ceturtdien pieņemtie grozījumi likumā par iesniegumiem, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtību valsts un pašvaldības institūcijās. Uz mutvārdu sūdzībām pašvaldībām un valsts institūcijām jāsniedz atbilde tādā pašā kārtībā kā uz rakstveida iesniegumiem.

Bušmeistes zirgus atdod valstij

Dzīvnieku mocītājas Astrīdas Bušmeistes zirgi tiek nodoti valsts īpašumā, jo spēkā stāties tiesas spriedums par nežēlīgu izturēšanos pret dzīvniekiem. Jau ziņots, ka 1996. gadā Bušmeisterei piederošajā saimniecībā Skrīveru pagastā tika konstatēta nežēlīga izturēšanās pret zirgiem — Bušmeistere mērdējusi badā vairāk nekā 70 zirgu. Liela daļa no tiem drausmīgos apstākļos gāja bojā. Tomēr 29 dzīvniekus izdevās glābt. Tagad zirgus pārdos izsolē, atņemot tos cilvēkiem, kuri dzīvniekus vairākus gadus rūpīgi kopa. Tādējādi netiek novērtēts tas milzīgais darbs, laiks un līdzekļi, kas ieguldīti izmocoīto dzīvnieku atveseļošanā. Zirgu kopējiem pastāvot iespēja vērsties ar prasību tiesā atlīdzināt izdevumus, kas ieguldīti zirgu atveseļošanā, vai arī izsolē iegādāties tagad valstij nodotos zirgus.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Priēļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

ZIŅAS

Dzīve ir gara, mūžs ir īss...

5. aprīlī Priēļu pagasta Plivdās savu deviņdesmit septīto dzimšanas dienu meitas Natālijas mājās nīpra un dzīvespriecīga sagaidīja VERONIKA SKRIVĻA. Kaut nu arī mēs tā varētu — turpat gadu simtu plecos uzmet un, atceroties gaišos un, protams, arī skumjos brīžus, smaidīt, prātoja jubilāres apsveicēji. To pulkā bija Priēļu novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns un novada Priēļu pagasta teritoriālās komitejas priekšsēdētāja Zinaida Vilcāne.

Garu un darbīgu mūžu nodzīvot nav nemaz tik vienkārši, spriež sirmās māmuļas tuvinieki. Bet viņai pašai par to savs prātojamsais un sakāmais. «Es tēva meita esmu. Viņš no septiņiem bērniem mani par mīlo meitu turēja. Kur pats gāja, tur mani līdzī nēma sākumā. Vēlāk es pati viņam līdzī turējos, uz tūrumu vai uz kalvi... Tētiņš nomira, kad jau pāri simtam bija nodzīvojis. Arī māsas ilgi dzīvoja. Tāpēc arī es vēl tu-

ros,» stāsta sirmmāmiņa.

No kuplā bērnu pulciņa (sešas māsas un brālis) šīs dzīves gaitas turpina vairs tikai Veronika un vienīgais brālis. Pēdējā laikā vairs neesot tik sprauns, stāsta māsa. Pērn bijis atbraucis šo apciemot, sūdzējies, ka ar acu gaismu vairs neesot kā agrāk.

Bet kā tad pašai, vai spēka pietiek, jautājām jubilārei. Viņas vietā atbildēja meita Natālija. Gluži vai rādāmās stāstīja, ka mamma iepriekšējā dienā nav bijusi istabā dabūjama, jo pagalmā grūžus grābusi un zirga pakavu radītos nelidzenumus ar grābekli līdzinājusi. Visu mūžu dārzu turēju, dikti strādāju vienmēr — stāsta Veronikas kundze.

Un darbs jau esot vislabākās zāles no visām kaitēm.

Darbs ārstēja tad, kad sešdesmitajos gados pāragri mira vīrs. Zīniet, tie jau bija kolhozu laiki, ko brigadieris lika, to arī darīja. Un vīram vajadzēja kordinātu āboliņa sēklu tūrumā kaisīt. Centās vairāk izdarīt, saindējās un nomira. Tā par sen notikušo stāsta sirmā māmuļa. Darbs ārstēja arī tad, kad bērņus vajadzēja izskolot un dzīvē izvadīt.

Darbs dod možumu tagad,

«Dzīvē kā šāpolēs — turies un nebaidies.»

N. Černavška

● Veronika Skrivļa savā dzimšanas dienā apsveicējiem par prieku nodziedāja dziesmu par puisī, kurš dodas jūrā un sola mīlotajai meitenei ar vējiem sūtīt labasdienas. Foto: M. Rukosujevs

kad viņa ir savu tuvinieku apmīlota un apčubināta. Reti kuram izdodas tik kuplu dzimtas koku ap sevi uzplaucēt — jaunās atvasītes viena pie otras pretī nākotnei sniedzas. Jubilāre kopā ar meitu Natāliju un mazmeitu Lidiju saskatīja septiņus mazbērņus, 15 mazmazbērņus un vienu mazmazmazmeitiņu!

Dažādi notikumi garajā mūžā piedzīvoti, dažādi cilvēki satikti, bet tās skaistākās un

jaukākās atmiņas vienmēr ap jaunības gadiem saistās. Kā vecāku mājās «večerinkas» rīkotas, kad vecāki ļāvuši jaunajiem otrā istabā kārtīgi izdancoties un izpriecāties. Kā brūtgāni dažādas patikšanas zīmes esot izrādījuši, bet pašas atieksme pret visiem vienāda bijusi, lai šie nez ko neiedomājas. Kā, pa ceļam no baznīcas iedama, lietu likumu metusi, jo pamanījusi ierči-

bušus vietējos puisus šo gaidām. Kā «svoti» braukuši, kā baznīcā laulājušies, kā vīrs zēlojis...

Tā tikai no malas liekas, ka dzīve ir gara. Patiesībā mūžs ir īss. Sirmā māmuļa ir pārliecināta, ka viņa vēl nav paspējusi visus darbus padarīt. Tāpēc līdz apaļam simtam noteikti jānodzīvo un jāsaņaida dzimtas kokam vēl kāda atvasīte uzplaukstam.

L. Kirillova

Aprīlī tradicionālās meža dienas

Aprīlī visā valstī noritēs tradicionālās Meža dienas, kas šogad tiks rīkotas sadarbībā ar jaunievēlētajiem pašvaldību vadītājiem visā Latvijā.

Arī Priēļu virsmežniecības darbinieki gatavojas tradi-

cionālajām Meža dienām, kas šogad noritēs 19. aprīlī. Pulksten 11.00 Aglonas tautas namā uz Meža dienu centrālo pasākumu aicināti pulcēties visu rajona pašvaldību vadītāji. Kā «Novadnieku» informēja Priēļu virsmežniecības inženiere konsultante Astrīda

Rudzīte, vietvalži tiks iepazīstināti ar Valsts meža dienesta darbu, kā arī aicināti padarboties praktiski. Lai veicinātu pagastu teritoriju saimniecību un vietējās ekosistēmas saglabāšanu, pašvaldību vadītājiem plānota tikšanās ar ainavu arhitektu no Cēsīm.

12. aprīlī Meža dienu aktivitātes plānotas Līvānu novada Rožupē, kur iecerēt stādīt bērziņus, bet 20. aprīlī meža īpašnieki aicināti uz Jersikas mežniecību, kur varēs saņemt plašu informāciju par stādaudzētavu piedāvājumu.

G. Kraukle

Uz Rīgu būs jāšūta katrs domes sēdes protokols

Iepriekšējos gados pašvaldības pieņēmušas daudz nepārdomātu, neprecīzu un pat pretrunīgu lēmumu, konstatējusi Pašvaldību lietu pārvalde (PLP) un Valsts kontrole. Lai mudinātu pašvaldības pieņemt pareizus lēmumus, turpmāk visām jaunievēlētajām pagastu padomēm, pilsētu domēm un rajonu padomēm PLP izvērtēšanai būs jāšūta visi notikušo sēžu protokoli.

Kā presi informējusi PLP direktora vietniece juridiskajos jautājumos Fatma Frīdenberga, līdz šim pašvaldības uz Rīgu sūtīja tikai savus pieņemtos saistošos noteikumus. Liela daļa no tiem bijuši ne-

likumīgi. Pērn arī no izvērtēšanai paņemtajiem 810 pašvaldību lēmumiem gandrīz katrs ceturtais atzīts par nelikumīgu un likts pārstrādāt.

PLP savu lēmumu pamato vēl arī ar to, ka vairāk nekā puse Latvijas pašvaldību pērn laikus nebija pieaicinājušas auditorfirmas vai zvērinātus revidentus finansu revīziju veikšanai, sākušas praktizēt piespiedu ziedojumu iekasēšanu, nepareizi izmantojušas valsts līdzekļus. Pagājušajā gadā PLP esot saņēmusi aptuveni 200 vēstules no iedzīvotājiem, kuri sūdzējušies par savām pašvaldībām.

Ar milzīgo dokumentu apjomu strādās un ar lēmumu izvērtēšanu nodarbošies astoņi Pašvaldību lietu pārvaldes darbinieki. Aprēķināts, ka mēneša laikā katram būs jāiz-

skata aptuveni 1000 dokumentus.

Kā jauno kārtību vērtē pašvaldību vadītāji?

Aglonas pagasta domes priekšsēdētāja Helēna Streiče:

— Skaidrs, ka tagad ne dienu vairs nevarēsim iztikt bez jurista. Mums gan nav šādas štata vienības, tāpēc talkā nāk rajona domes juristi. Pieņemot lēmumus, bieži rodas situācijas, kad deputāti, lai arī cik kompetenti viņi būtu, nespēj pietiekami orientēties lēmumu juridiskajās niansēs.

Jersikas pagasta domes priekšsēdētāja Maija Spūle:

— Mūsu pašvaldībā diemžēl līdz šim nav bijis jurista, bet tagad vajadzēs algot tādu speciālistu. Vēstuli no Pašvaldību lietu pārvaldes jau esam saņēmuši un pirmos do-

kumentus izvērtēšanai aizsūtījuši. Ja pārvaldes juristi pārāk stingri nevērtēs un mūs pamācīs, tad varbūt tiksīm galā pašu spēkiem.

Priēļu rajona domes izpildītore Aina Pastore:

— Priēļu rajona padome no Pašvaldību lietu pārvaldes vēl nav saņēmusi nekādu dokumentu, ka padomes sēžu lēmumi būtu nosūtīti uz Rīgu. Ja tāda vēstule būs, protams, sūtīsim. Taču mums jau ir pieredze, ka arī pārvaldes speciālisti ne vienmēr ir pietiekami kompetenti. Piemēram, pagājušajā gadā vienu no mūsu pieņemtajiem lēmumiem sākumā atzina par nepareizu, ieteica pārstrādāt. Kad bijām to izdarījuši, izrādījās, ka mūsu sākotnējais variants tomēr bijis vispareizākais.

L. Kirillova

TREŠDIENAS INTERVIJA

Pirms gadiem divdesmit vai ik nedēļas, rakstot par sporta tēmām, «Novadniekā» informējām lasītājus par Aglonas vidusskolas skolēnu un viņu skolotāja uzvarām. Pārsvārā tie bija ziemas sporta veidi — slēpošana un biatlons. Arī tagad Aglonas puīši un meitenes piedalās sacensībās, svin uzvaras. Vienīgi viņu trenera uzvārds aktīvāko sportotāju sarakstos manāms retāk. Toties, ja ir, tad bez šaubīšanās var teikt — kārtējo reizi gūta liela un spoža uzvara.

Šis cilvēks ir Aglonas vidusskolas fizikultūras skolotājs, Aglonas vidusskolas direktors, vairākkārtējs valsts mēroga sacensību uzvarētājs, tagad arī 5. pasaules čempionāta biatlonā veterāniem uzvarētājs FEOKTISTS PUŠNAKOVS.

● «Man ir maz fotogrāfiju. Ja startē, tad jau nav laika fotografēt.» stāsta Feoktists Pušnakovs. Šo startu pļaviņās pirms trim gadiem fiksējuši kolēģi.

Skolotājs, direktors, čempions

— Pastāstiet, lūdzu, par savu bērnību. Vai agri izlēmāt savu dzīvi veltīt sportam?

— Esmu dzimis Rēzeknes rajona Vecrikavā. Taču vecāki drīz vien pārcēlās uz Jēkabpils rajonu, tāpēc pamatskolu beidzu Vīpē, kur vecāki strādāja kolhozā. Manas bērnības atmiņas, kā jebkurai tolaiku zēnam, saistās ar skolu, ar oktobrēniem, pionieriem un komjauniešiem. Tiesa, šī sabiedriskā un kopīgā darbošanās man nāca ar grūtībām, piedalījies tikai tāpēc, ka vajadzēja. Līdz ar to vēlāk bija pilnīgi skaidrs, ka nekad neklūšu par PSKP biedru. Tā arī bija...

Biju normāls lauku puika, neiztiku bez blēņām. Arī mācību ziņā skolotāji mani neuzskatīja par izcilnieku. Pie prāta un saprašanas, ka nopietni jāmācās, lai dzīvē ko sasniegtu, nonācu pamazām. Pamatskolas klasēs mācījos vidēji, vidusskolā (toreiz mācījies Rīgas 26. vidusskolā) atzīmes jau nebija zemākas par četri. Toties augstskolu beidzu ar «sarkano» diplomu.

Iespējams, ka tādā veidā sāka izpausties mana sportiskā griba — pārvarēt grūtības, sasniegt labākus rezultātus. Man arī tagad ir azartiska daba, bet jaunībā labprāt piedalījies sacensībās visdažādākajos sporta veidos. Vieglatlētika, sporta spēles, slēpošana izmēģināta. Savā laikā sasniedzu sporta meistara kandidāta normu ziemas daudzciņā. Tāpēc, strādājot skolā ar bērniem, man nekad nav bijis problemātiski viņiem ko parādīt un iemācīt. Visu varu pats izdarīt, un skolēniem tas ir ļoti svarīgi, ka skolotājs ir «līmenis».

Pēc vidusskolas beigšanas mani iesaucā dienestā. Kad demobilizēja, paliku turpat Baškīrijā un iestājos sporta tehnikumā Sterlitamakā. Tikai 1975. gadā atgriezies Latvijā un 19. augustā ieradās darbā Aglonā. Starp citu, — vienā dienā ar Andri Tulu, kurš tikko bija beidzis toreizējo Fizikultūras institūtu Rīgā.

Sākām kopā strādāt, kopā sportot, kļuvām draugi. Un tikai tad iestājos augstskolā neklātienē. Nebūtu taisnīgi teikt, ka bija grūti apvienot darbu un mācības. Ja cilvēkam kas ļoti patīk, tad nemaz nav grūti to darīt. Uzskatu, ka mācības neklātienē izkopj mērķtiecīgāku raksturu.

— Kā veidojās jūsu tālākā darba un sporta karjera?

— Patiesībā nekādas karjeras nebija — tūrā nejaušība. 1991. gadā draugi pierunāja neatteikties un iet par direktoru. Mans pirmais kolēģis un darbaudzinātājs Juris Cakuls pārliecināja, ka es tikšu galā ar saviem jaunajiem pienākumiem.

Izrādījās, ka arī direktora maizei, kā jebkurai citai, ir sava garoziņa. Var teikt — ak, cik grūti.

● Feoktists Pušnakovs neslēpj savu prieku par izcīnītajām uzvarām un iegūtajām medaļām pasaules čempionātā biatlonā veterāniem. Somijas pilsētā Kontiolahti latviešus tagad pazīst un ciena kā spēcīgus pretiniekus. Foto M. Rukosjevs

Bet tevi jau neviens ar varītēm nespiež, vari paiet solīti atpakaļ vai sāpus un palaist citu savā vietā. Taču, ja esi izlēmis, ka strādāsi, tad turpini un gādā, lai situācija mainītos un uzlabotos.

Pagājuši jau desmit gadi direktora krēslā. Katrs nesis mūsu skolai ko jaunu, un skolēni un skolotāji gaida atkal ko citu. Bet pie tā jaunā nav nemaz tik viegli tikt, gadās, ka labi projekti naudas trūkuma vai citu iemeslu dēļ nevar tikt īstenoti. Esmu priecīgs par to, ka mūsu skolā izveidojies stabils un gudrs pedagogu kolektīvs. Mēs nedzīvojam bagāti, bet skolā ir viss nepieciešamais.

— Kurš no darbiem, ko Aglonas vidusskolā esat paveicis kā direktors, jums sagādājis vislielāko gandarījumu?

— Tādu darbu, par kuriem priecājos, bijis daudz. Pirms desmit gadiem skolā bija auksti, tik auksti, ka nespējām piekuriņāt. Nācās pārbūvēt apkures sistēmu. Par to bija liels prieks ne tikai man, bet arī skolotājiem un bērniem. Prieks par salabotiem jumtiem. Prieks bija par pirmajiem datoriem. Tad gudrojām, ka trešajā stāvā virs skolotāju istabas jātaisa piebūve. Arī šo ideju īstenojām, tagad tajā telpā ir datorcentrs — viens no labākajiem rajonā. Stadionā zemes segumu nomainījām ar asfalta klājumu, sakārtoti sporta laukumi.

— Jūsu personīgie lielākie panākumi saistīti ar biatlonu...

— Biatlons nebija mans mērķis.

Institūtā specializējos slēpošanā, bet Aglonā tajā laikā bija rajona sporta skolas grupas slēpošanā. Bija arī ieroči. Sākām trenēties, nāca pirmie labākie rezultāti, pirmās uzvaras. Tālākā shēma vienkārša — jaunība, treniņi, labi komandas biedri, azarts.

Nekad neviens sacensībās nav uzvarējis pēkšņi. Vajadzīgs darbs un treniņi. Ir jāskrien un jāslēpo tad, kad citi skatās televizoru, kad atpūšas. It īpaši veterānu mačos redzam, kā zūd trenētība tikko esi palaidis grožus vaļā. Tāpēc pieci vai desmit kilometri skrējiena dienā ir tā dienīšķā norma, bez kuras nedrīkst.

Trenējos atbilstoši pašsajūtai un lai uzturētu organisma tonusu. Atzīstos, ka reizēm sevi arī jāpiecīpē, jāsapurina. Kad esi labi noslēpojis un precīzi sašāvis, tad ir gandarījums. Bet vēl lielāks gandarījums, ka tādas biatlona un slēpošanas lielvalstis kā Somija un Krievija paliek aizmugurē. Kontiolahti, kur noritējuši visi pieci pasaules čempionāti veterāniem biatlonā, atceras un pazīst Latvijas komandu. Jāteic, ka ar mums rēķinās un uzskata par nopietniem pretiniekiem gan skandināvi, gan krievi. Dīvēl šogad mūsu slēpojums nebija ātrs, toties nervi kārtībā, jo šāvam precīzi. Pirmā vieta stafetes slēpojumā bija godam pelnīta, jo trase bija grūta. Ne velti to uzskata par pasaules mēroga cienīgu distanci, kur slēpojuši arī mūsu Bricis, Nākums,

● Pušnakovu ģimenei tagad izdodas būt kopā tikai brīvdienās, taču tie ir brīži, pēc kuriem ilgojas visi (pirmajā rindā no kreisās): tētis Feoktists, jaunākā meita Linda, mamma Monika un (otrajā rindā) meita Lolita un Andis, kurš ir tikai 10 minūtes jaunāks par Lindu. Foto no Pušnakovu ģimenes albuma

Maļuhins.

Uz veterānu mačiem visi brauc pēc medaļām. Rezultāti atkarīgi no slēpēm, smēres, pašsajūtas. Esmu redzējis onkulišus ar pamatīgiem vēderiņiem, bet skrien labāk par mani... Re, ko nozīmē laba pašsajūta un regulāri treniņi!

Visgrūtāk man nāca trešā vieta individuālajā 10 kilometru slēpojumā. Godīgi atzīstos, ka pēc finiša uz informācijas dēļa savu rezultātu redzēju kā pa miglu. Andris Tuls man pateica, trešais, urā!

Iespējams, ka tas bija pēdējais čempionāts Somijā. Izrādās, ka arī somiem ir problēmas. Krievijas puse saka, lūdzu, mēs varam noorganizēt kaut vai tūlīt. Bet ko tas nozīmē Latvijas komandai, ja čempionāts notiks kaut kur Hantimansijskā, laikam nav jāsaka. Mēs tur neaizbrauksim. Pašlaik komanda turas līmenī tikai pateicoties sponsoriem un mūsu komandas biedram Imantam Līcim, kurš ir veiksmīgs uzņēmējs.

— Šķiet, ka pēdējos gados vienīgi Aglonas vidusskola ir rīkojusi sacensības slēpošanā. Vai tas ir tradīciju turpinājums?

— Drīzāk mūsu pārliecība, ka bērnu fiziskajam nodarbībām jānotiek svaigā gaisā. Tas ir ne tikai daudz veselīgāk (prom no putekļiem un vīrusiem), bet arī emocionālāk. Vienīgais, ko varu teikt, fizikultūrai mācību iestādēs atvēlēts pārāk maz laika — līdz deviņtājam klasei divas stundas nedēļā. No tā arī nepareiza stāja, uzņēmība pret vīrusu slimībām. Īpaši pusaudžu gados, kad bērni ļoti strauji aug, viņiem jātrenē sirsniņa.

— Skolās nācies sastapt bērnus, kuriem fizikultūra ir viens no netikamākajiem priekšmetiem. Kā jūs komentējat šādu situāciju?

— Varianti ir tikai divi — bijis neinteresants un garlaicīgs skolotājs vai bērns stundās pārslogots.

Mana pārliecība ir tāda, ka jebkurai stundai jābūt kā rotaļai, tai jārada pozitīvas emocijas. Līdz šim man nekad nav bijis problēmu ar pirmklasniekiem, viņi ir aktīvi un simtprocentīgi gatavi strādāt. Protams, ne visiem ir vienlīdz lieli panākumi, taču bērni jābūt atvērtībai un vēlmei rast prieku kustībā. Ne velti ārzemēs fiziskās kultūras stundas notiek pēc interesēm. Vienai klasei stundu vada četri skolotāji — vieni vingro, otri skrien, trešie un ceturtie dara ko citu. Toties visi ir apmierināti.

— Vai jūs savu sportisko garu esat «iepotējis» arī saviem bērniem?

— Ar sportu profesionālo karjeru nav saistījis neviens no maniem trim bērniem. Vecākā meita Lolita vispirms studēja psiholoģiju. Likās, būs iegūta ļoti aktuāla profesija. Taču reāli viss ir savādāk, tāpēc tagad Lolita jau otro gadu mācās Policijas akadēmijā. Dviņi Linda un Andis, kuri nāca pasaulē ar desmit minūšu starpību, arī studē. Andis būs ekonomists, bet Linda sākumskolas klašu audzinātāja.

Andis gribēja iet manās pēdās, bet es atturēju. Teicu, paskaties uz mani, kāda ir tā fizikultūras skolotāja perspektīva. Darbdienas vakari, sestdienas un svētdienas palet sacensībās, izbraukumos, prājām no ģimenes, mājām. Par materiālo nodrošinājumu nemaz nav ko runāt. Sabiedrība nez kāpēc uzskata, tas ir viņu hobijs, viņu misija. Kas cits atliek, uzturam arī turpmāk spožu savu entuziasmu imidžu.

Būšu melojis, ja teikšu, ka maniem bērniem sports ir sveša lieta. Viņi ir fiziski aktīvi un sportiski. Ar dēlu, kad viņš brīvdienās ir mājās, trenējamies no rītiem. Arvien biežāk viņš mani trasē apdzēn. Un es patiesi priecājos par to.

L.Kirillova

NODERĪGI PADOMI

DZIEDNIEKS IESAKA

Šogad Zaļā ceturtdiena — 12. aprīlī

Kad biju maza meitene, Zaļās ceturtdienas rītā vecmāmiņa vienmēr nobrīdināja: «Mežā neej, dārzā neej, mājās neko no lauka nenes!».

Vienmēr biju neapmierināta par šo brīdinājumu, jo aizliegumi bija jāievēro visu dienu. Tas nācās grūti. Bieži jautāju: «Un kas būs, ka es kaut ko atnesīšu?». Vecmāmiņa atbildēja: «Tad visu gadu dzīvoklī nāks dažādi kukaiņi, zirneklīši, sienāži, skudriņas».

Jūs domājat, ka toreiz paklausīju, ko teica vecmāmiņa? Vienkārši aizmirsās! Togad man bija kādi gadi seši, vēl dzīvoju pie vecmāmiņas Alsungā autoostas mājā. Zaļās ceturtdienas rītā izgāju pastaigāties, visu laiku domāju, ka neko nedrīkst nest mājās. Pirmo dienas pusi uzvedos tīri godīgi, bet pēc tam kāds no sētā esošajiem bērniem paziņoja, ka sniegpulkstenīši esot uzdziedējuši. Protams, aidā! Viss bērnu bariņš aizskrēja lasīt šos skaistos ziedus. Tūlīt arī uznesu tos augšā dzīvoklī, saliekot vecmāmiņas mīļotajā vāzītē pie dievmātes bildes. Vecmāmiņa ieraugot apsēdās uz krēsla un teica: «Kāpēc tu mani nepaklausīji?».

Tikko sākās siltāks laiks, tā istaba bija pilna ar mušām un odiem. Vecmāmiņa tik visu laiku bubiņāja: «Nevienu gadu tā nav bijis, redz, ko tu, bērniņ, sadarīji!».

Vēlāk sākās siena laiks, un tad

nu gan es nobijos, jo katru vakaru ar vecmāmiņu istabā atrādām pa kādam sienāzim. Viņi bija lieli un zaļi, un no bailēm, ka viņi ar savām spīlēm var iekniebt, Zaļo ceturtdienu atceros visu mūžu.

Nu pašai bērni jau lieli, taču brīžiem arī nepaklausa. Katru gadu Zaļajā ceturtdienā viņus brīdinu tāpat, kā to darīja mana vecmāmiņa.

Pērn Zaļajā ceturtdienā dēls paziņoja, ka ar draugu braukšot maksķerēt. Mēs ar vīru neatļāvām, bet kamēr bijām iepirkties, viņš pa kluso bija devies nakts zvejā.

No rīta puišus atveda ar policijas mašīnu. Izrādījās, ka neko daudz ķēries nebija un puiši bija nolēmuši iet pagulēt līdzpaņemtajā teltī. Līdzko piemiguši, pamodušies no tā, ka divi bandīti, ar nazi piedraudot, prasīja atdot visu vērtīgo. Mans puika izrāvās un aizskrēja ziņot policijai. Viss beidzās it kā veiksmīgi, jo tika notverti divi izbēguši cietumnieki.

Taču ar to vien nebeidzās. Visu gadu dažādiem mūsu ģimenes locekļiem nācās dzīvot pa policiju, liecinot par dažādiem negadījumiem. Nu būs apkārt gads, un zinu, ka nepatīkamās lietas beigsies tieši Zaļajā ceturtdienā.

Gribu piebilst, ka arī zivis mājās bija visu gadu un ir vēl tagad.

Sandra Vilumsone,
dziedniece

Konkursiņš mazajiem lasītājiem

Biezu putru izvāra katlā, sviests vidū paliek neizkusis. Kas tas ir?

Ja zini atminējumu šai pavasarīgajai mīklai, zvani uz «Novadnieka» redakciju ceturtdien (12. aprīlī) no pulksten 17.00 līdz 17.30 pa tālruni 1-53-07056. Divi veiksmīnīki balvā saņems žurnālu «Ezis», bet divi — «Zilīti».

Sēj kasetē, briketē, kaut vai olas čaumalā, bet — sēj!

Gan ista dārzenkopja, gan rūdīta mazdārziņa fanātiķa darba atvieglošanai dārkopības veikali piedāvā dažādas lietas. Soreiz padoms par to, kur sēt? Kā pastāstīja veikala «Astra» pārdevēja Sarmīte Podskočija, lietošanai ļoti ērtas ir plastmasas kasetes.

Tie, kuri stādus audzē tirgum vai arī, lai no tiem iegūtu ražu siltumnīcās, jau priecājas par februāri un martā iesēto dārzenpuķu pirmo zaļumu. Tomēr ar tiešo sēju kubikos vai ātraudzju kasetēs viņus var panākt arī tie, kas par sējas darbiem sāk domāt tikai tagad. Kasešu nosaukums — ātraudzju — cēlies no tā, ka tajās iesētie dēsti izaug vidēji par nedēļu agrāk nekā dobēs.

Gan pašu kasešu, gan to ligzdu lielums mēdz būt ļoti dažāds, tās ir savienotas vienā blokā. Šādu kaseti kā mini siltumnīcu ar iesētām sēklām var novietot pat uz palodzes vai uz galda.

Puravus un sipolus sēj kasetēs ar maza diametra ligzdiņām pa vienai sēkliņai. Vēlāk tos nepārpiķē. Vidēja lieluma kasetes der tomātiem, paprikai, kāpostiem, puķēm. Arī tos sēj pa vienai sēklai. Var pārpiķēt. Tā kā kasetēs sēj pa vienai sēkliņai, ieteicams

vispirms pārbaudīt sēklu dīgtspēju, lai kasetēs nerastos daudz tukšu ligzdu. Kasetes nav vēlams pārvietot.

Ķirbjaugus: gurķus, kabačus, ķirbjus, arī arbūzus, melones, kam sakņu sistēma jātraumē pēc iespējas mazāk, var sēt lielāka izmēra kasetēs. Tomēr šīm kultūrām labāk noder kūdras celulozes podiņi. Augu izstāda ar visu podiņu, kurš pēc laika augsne sairst. Jo tumšāks podiņš, jo tā sastāvā ir vairāk kūdras un tas augsne sadalās ātrāk. Gaišākas krāsas podiņos ir vairāk celulozes, tie augsne sadalās lēnāk. Jāatceras, ka pirms likšanas augsne, katrs podiņš ar dēsti ir jāizmērcē ūdenī. Ja zemē ieliks neizmirkusu kūdras podiņu, tas mitrumu uzsūks no apkārtējās augsnes un nesairs. Kūdras podiņi noder arī citu kultūru sējai un pārpiķēšanai.

Tie, kam ir izdevība iepirkties lielāku pilsētu veikalos, pārdošanā būs ievērojuši mazas, presētas kūdras tabletītes. Tās ļoti labi noder gan puķu, gan dārzenpuķu sēklu dīdēšanai. Briketes vidū ir iedobīte, kurā ievietot sēklu. Vispirms brikete jāuzbriedina nelielā ūdens daudzumā. Pēc tam tajā ievieto sēkliņu. Kad dēsts izaug lielāks, un tā saknēm trūkst mājvietas, to kopā ar briketi iestāda tur, kur dārkopis iecerējis —

podā vai arī dobē.

Laucinieki jau rudenī pavasara sējai sarok labu labo zemi un glabā to pagrabos. Pilsētnieki iet uz tuvāko krūmu malu, mēģina atcerēties, kur auguši dižāko nātru puduri. Mēdz teikt, ka nātres cieta leknū zemi. Dažs labs, palūkojies debesīs un secinājis, ka ir jauns mēness, labākais laiks istabas puķu pārstādīšanai, podiņā zemi piegrābsta turpat zem loga. Tas gan nav prāta darbs. Nav jau zināms, cik runču un suņu te pacēlušī kāju.

Dārkopības veikali piedāvā ideālu variantu — jau sagatavotu augsni. Tā nopērkama gan dēstu, gan istabas puķu audzēšanai. Ir pat sagatavotas augsnes atsevišķām kultūrām. Var nopirkt Igaunijā tapušo kūdras maisījumu 20, 50, 100 un 300 litru tilpuma maisos. Tas ir neitralizēts un ar minerālmēsli piedevām. Jelgavā gatavotais maisījums istabas augiem savvērts viena, divu un piecu kilogramu maisiņos. Arī tas ir neitralizēts, bet smalkāks, ar smiltis un sapropeļa piedevām.

Pavasaris ar zemes smaržu kņūdina degunā, sirdī un pirkstos. Sēj! Papīra tūtiņās, kastītēs, nogrieztās plastmasas pudelēs, briketēs, olas čaumalu pusītēs.

L.Rancāne

REKLĀMA

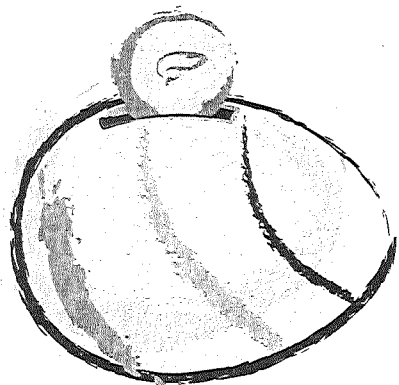
REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

Lieldienu depozīts!

Līdz 9%

(!!!)

Noguldot naudu uz 1 gadu, LVL gada peļņas procentu likme ir **7,25%**.

Noguldot naudu uz 2 gadiem, tā ir **8,25%** gadā.

3 gadu noguldījums nes **9%** peļņu gadā.

Liieldienu depozītu var atvērt arī ASV dolāros un eiro.

Liieldienu depozītu pieņem visās Baltijas Tranzītu bankas filiālēs līdz 30. aprīlim.

Tālrunis uzziņām: 53 43962. www.btb.lv

 Baltijas Tranzītu banka

Kā uzvesties pareizticīgo baznīcā

Tuvināšanās lielāko reliģisko konfesiju starpā pēdējā laikā jūtama aizvien izteiktāk. Arī Aglonas svētkos katru gadu piedalās daudz pareizticīgo. Tāpat katolim vai luterānim gadās iegriezties pareizticīgo svētvietās. Lai netraucētu dievkalpojumu vai arī ar nepareizu uzvedību nepievērstu sev pārējo uzmanību, jāievēro daži noteikumi, kā uzvesties pareizticīgo baznīcās.

➔ Ieejot baznīcā, jāpaklanās trīs reizes: palokot galvu — darbdiēnās, paklanoties līdz vidum — svētdienās un baznīcas svētkos.

➔ Kristīti pareizticīgie var iesniegt divu veidu aizlūguma zīmītes: aizlūgumam par līdzcilvēku veselību un mirušo dvēseļu mierināšanai.

➔ Ar cieņu jāizturas pret baznīcas svecēm, tās simbolizē cilvēka degsmi Dieva lūgšanā.

➔ Svece jāaizdedzina no blakus stāvošās, nevis no eļļas lampiņas. Novietojot svečturī, jāraugās, lai tā stāvētu taisni.

➔ Ejot garām altārim, vienmēr jāpaklanās tam un jāpārmet krusts.

➔ Dievkalpojuma laikā nav atļauts staigāt. Sveces jāaizdedzina vai nu pirms, vai pēc dievkalpojuma, tāpat arī ikonu godināšana nebūtu jāveic dievkalpojuma laikā.

➔ Baznīcā jāstāv, sēdēt drīkst tikai, ja cilvēks ir nevesels.

➔ Sena tradīcija paredz, ka vīriešiem jāstāv baznīcas labajā pusē, sievietēm — kreisajā.

➔ Sieviete baznīcā jāapmeklē neuzkrītošā tērpā, ar galvassegu. Aizliegts iet pie Dievgalda vai pieskarties svētajiem priekšmetiem ar krāsotām lūpām.

AKTUĀLA INFORMĀCIJA

Ja darba stāžs ir:

- no 10 līdz 19 gadiem (ieskaitot) — bezdarbnieka pabalsts ir 55% no vidējās apdrošināšanas iemaksu algas;
- no 20 līdz 29 gadiem (ieskaitot) — bezdarbnieka pabalsts ir 60% no vidējās apdrošināšanas iemaksu algas;
- no 30 un vairāk gadu — bezdarbnieka pabalsts ir 65% no vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.
- 2000. gadā vidējais bezdarbnieka pabalsts bijis Ls 40,24.
- Bezdarbnieka pabalstu saņēmēši 36444 iedzīvotāji.

VSAА apkopotie dati par 2000. gada decembri

Zaudējot darbu, svarīgi nezaudēt zem kājām pamatu

Labklājības ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļa sniedz atbildes uz iedzīvotāju jautājumiem par bezdarbu.

Vai bezdarbnieka pabalstu maksā ikvienam, kurš zaudējis darbu?

— Šo pabalstu var saņemt cilvēks, kura apdrošināšanas stāžs nav mazāks par gadu un ir veikta obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas vismaz deviņus mēnešus pēdējo 12 mēnešu periodā pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas. To paredz likums «Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam».

Bezdarbnieka pabalstu nevar saņemt, ja veikta uzņēmējdarbība, cilvēks bijis pašnodarbinātā persona, students mācību iestādes dienas nodaļā. Tas netiek piešķirts arī tiem, kuri strādājuši pēc noteiktā pensijas vecuma sasniegšanas, kā arī nodarbinātajiem 1. vai 2. grupas invalīdiem.

Kā var zināt vai par mani veiktas obligātās sociālās iemaksas?

— Vai darba devējs vispār

veic sociālās iemaksas, var uzzināt savas darbavietas grāmatvedībā, Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūrā vai Valsts Ieņēmumu dienestā. Ja darba ņēmējs un darba devējs ir maksājis sociālās apdrošināšanas iemaksas, tad 2,2% no kopējās sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes (35,09%) no algas tiek novirzīti bezdarba apdrošināšanai.

Kāpēc bezdarbnieka pabalstu nevar saņemt pašnodarbinātā persona?

— Pašnodarbinātajiem (notāri, ārsti, advokāti, kuriem ir privātprakses, kā arī zemnieku saimniecību īpašnieki u. c.) ir mazāka sociālo iemaksu likme — tikai 32,1%. Viņiem pašiem jāatbild par saviem ienākumiem, savu nodarbinātību un darba drošību.

Man ir 19 gadu, trīs gadus strādāju, tagad darbu zaudēju. Vai varu saņemt bezdarbnieka pabalstu?

— Apdrošināšanā bezdarba gadījumam darba ņēmēji tiek iesaistīti no 15 gadu vecuma. Ja darba devējs par strādājošo veic sociālās apdrošināšanas iemaksas, veidojas apdrošināšanas stāžs un

ir tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu.

Kā apdrošināšanas stāžs ietekmē bezdarbnieka pabalstu?

— Apdrošināšanas stāžu ņem vērā, rēķinot bezdarbnieka pabalsta apmēru. Ja apdrošināšanas stāžs ir no viena līdz deviņiem gadiem (ieskaitot), bezdarbnieka pabalsts tiek aprēķināts 50% apmērā no vidējās apdrošināšanas iemaksu algas. Tā ir alga, no kuras veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Vidējo apdrošināšanas iemaksu algu aprēķina par sešiem kalendārajiem mēnešiem, kas beidzas divus mēnešus pirms tā mēneša, kurā darba ņēmējs iegūvis bezdarbnieka statusu.

Cik ilgi var saņemt bezdarbnieka pabalstu?

— Kopējais pabalsta saņemšanas laiks ir deviņi mēneši no pabalsta piešķiršanas dienas. Pirmos trīs mēnešus piešķirto pabalstu izmaksā pilnā apmērā, tomēr tas nedrīkst būt lielāks par Ls 250 mēnesī. Nākamos trīs mēnešus bezdarbnieks saņem 75% no piešķirtā pabalsta, bet ne

vairāk kā Ls 100 mēnesī. Pēdējos trīs mēnešus — 50% no piešķirtā pabalsta, nepārsniedzot Ls 50 mēnesī.

Vai varu saņemt bezdarba pabalstu, ja mājās esmu audzinājis bērnu un darbu nevaru atrast?

— Mātes (arī tēvi, aizbildņi) pēc bērna kopšanas līdz pusotra gada vecumam un obligātā militārā dienesta karavīri pēc dienesta, ja neatrod darbu, var saņemt bezdarbnieka pabalstu. Ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc minētā perioda beigām jāreģistrējas Nodarbinātības valsts dienesta iestādē aktīvai darba meklēšanai. Iegūstot bezdarbnieka statusu, šie cilvēki ir tiesīgi saņemt bezdarbnieka pabalstu, jo valsts viņu vietā ir veikusi sociālās apdrošināšanas iemaksas par laiku, kad līdz pusotra gada vecumam kopts bērns vai veikts militārais dienests.

Vai bezdarbnieks drīkst atteikties no piedāvātā darba?

— Ja bezdarbnieks divas reizes atsakās no darba, ko piedāvā Nodarbinātības dienests, bezdarbnieka statuss viņam tiek anulēts.

Pieņem pieteikumus kompensāciju izmaksai no Vācijas

Iepazīstinām ar LR Ārlietu ministrijas preses centra sagatavoto informāciju par pieteikumu pieņemšanu no nacionālās sociālistiskās režīma spaidu darbos nodarbinātajām personām kompensācijas saņemšanai no Vācijas Federālā fonda «Atmiņa, atbildība, nākotne».

Latvijas Ārlietu ministrija vēlas informēt iespējamās kompensāciju saņēmējus Latvijā, ka izmaksa vēl nav uzsākta dažādu juridiska rakstura iemeslu dēļ — vēl nav pabeigti tiesas procesi ASV, nav arī noslēgti līgumi starp Vācijas Federālo fondu «Atmiņa, atbildība, nākotne» un tā partnerorganizāciju — Krievijas Federācijas fondu «Saprašanās un izlīgums», kā arī vienošanās starp minēto partnerorganizāciju un Latvijas valdības nozīmēto Centrālo pieteikumu pieņemšanas institūciju — valsts akciju sabiedrību «Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra». Kompensāciju izmaksa vēl nav uzsākta arī citās valstīs.

Lai atvieglotu kompensāciju saņēmējiem iespēju savlaicīgi iesniegt pieteikumus un tādējādi ievērotu attiecīgajā VFR likumā noteikto pieteikumu iesniegšanas termiņu — 2001. gada 11. augustu, Ārlietu ministrija informē, ka

tā ar Vācijas Federālo fondu «Atmiņa, atbildība, nākotne» panākusi pagaidu vienošanos.

1. No 2001. gada 2. aprīļa valsts akciju sabiedrība «Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra» sāk pieņemt pieteikumus Vācijas fonda «Atmiņa, atbildība, nākotne» izmaksājamo kompensāciju saņemšanai no personām, kas nacionāl-sociālistiskā režīma laikā tika iesaistītas spaidu darbos. Pieteikumu iesniegšanas beigu termiņš ir 2001. gada 11. augusts. Par dokumentu iesniegšanu un izskatīšanu nav jāmaksā.

2. Pieteikumus var sūtīt vai iesniegt rakstiski brīvā formā latviešu vai krievu valodā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai vai kādai no tās filiālēm pēc dzīves vietas. Pēc tam, kad Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra būs saņēmusi oficiālās pieteikuma vēstules, tās nekavējotī tiks izsūtītas kompensāciju pieprasītājiem aizpildīšanai. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra par to sniegs plašu informāciju masu saziņas līdzekļos.

3. Ja cietusi persona vēlas, tā savu pieteikumu var sūtīt tieši Vācijas Federālā fonda «Atmiņa, atbildība, nākotne» partnerorganizācijai Krievijas Federācijas fondam «Saprašanās un izlīgums».

Ārlietu ministrija atgādina, ka saskaņā ar likumu par Vācijas Federālo fondu «Atmiņa,

atbildība, nākotne» paredzēto kompensāciju var pieprasīt tikai pašas cietušās personas. Ja persona, kura būtu tiesīga saņemt kompensāciju, ir mirusi pēc 1999. gada 15. februāra, tad vienādas tiesības pieprasīt kompensāciju ir pārdzīvojušajam laulātajam un/vai bērniem. Ja persona, kas ir tiesīga saņemt kompensāciju, ir mirusi pēc 1999. gada 15. februāra un tai nav palicis ne laulātā, ne arī bērnu, tad vienādas tiesības pieprasīt kompensāciju ir mazbērniem vai, ja arī tie vairs nav dzīvi, tad šādas tiesības ir brāļiem un māsām. Ja arī neviens no viņiem neiesniedz dokumentus, tad tiesības pieprasīt kompensāciju ir testamentā par mantiniekiem ieceltām personām.

Saskaņā ar Vācijas Federālā likuma par fonda «Atmiņa, atbildība, nākotne» dibināšanu 11. pantu uz kompensācijām ir tiesīgas pieteikt personas:

— kas bija ieslodzītas koncentrācijas nometnēs vai līdzīgos apstākļos citās ieslodzījuma vietās, vai arī geto un tika nodarbinātas spaidu darbos (ārpus pašreizējās Austrijas Republikas teritorijās);

— kas tika deportētas uz Vāciju vai tās okupētajām teritorijām un piespiedu kārtā iesaistītas darbā rūpniecības uzņēmumos vai sabiedriskā sfērā, un atradās apcietinājumā vai apcietinājuma pielīdzināmos

apstākļos, vai bija pakļautas smagiem dzīves apstākļiem;

— kas tika vajātas rases piederības dēļ un cietušas mantiskus zaudējumus vācu uzņēmumu vainas dēļ, vai vācu uzņēmumiem gūstot no tā labumu;

— personām, kam nodarīts cita veida kaitējums, piemēram, gadījumos, ja tika veikti medicīniskie eksperimenti vai arī, ja spaidu darbos nodarbināto personu bērniem, kas bija ievietoti speciālajos bērnu namos, tika nodarīts smags kaitējums veselībai vai arī šādu bērnu nāves gadījumos.

Likumā ir iestrādāta iespēja pilnvarotajām partnerorganizācijām likuma normas attiecināt arī uz citiem nacionāl-sociālistisko represiju upuriem, īpaši tiem, kas spaidu darbos bija nodarbināti lauksaimniecībā. Partnerorganizācija atsevišķi lems par šīs iespējas izmantošanu, un, ja šāds lēmums tiks pieņemts, par to tiks ziņots saziņas līdzekļos.

Interesenti var griezties:

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (VSAА) Lāčplēša ielā 70a, Rīgā, LV 1011; A.Paulāna ielā 3a, Preiļos, LV 5301, tālrunis 53-22382.

Vācijas Federālā fonda «Atmiņa, atbildība un nākotne» partnerorganizācijas Krievijas Federācijas fonda «Saprašanās un izlīgums» adrese: Stolovij pereulok 6, 121069 Moskva

PAŠVALDĪBĀS

Saunas pagastā

■ **VIETNIEKA DARBU APMĀKSĀS.** Saunas pagasta padome apstiprinājusi jaunu pagasta padomes nolikumu. Tajā paredzēts, ka padomē turpmāk būs jauna štata vienība — padomes priekšsēdētāja vietnieks ar darba algu 80 procentu apmērā no padomes priekšsēdētāja algas. Par Saunas pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieci ievēlēja Emīlija Kokorīte, līdzšinējā padomes priekšsēdētāja.

■ **IZVEIDOTAS PASTĀVĪGĀS KOMITEJAS.** Saunas pagasta padomes jaunievēlētie deputāti izveidojuši pastāvīgās komitejas. Finanšu komitejā darbosies padomes priekšsēdētājs Jānis Domulis, deputāti Pēteris Kočkers, Valentīna Liniņa un Jāzeps Bogotais. Izglītības, kultūras un sociālo jautājumu komitejā strādās Emīlija Kokorīte, Ruta Rožāne un Jānis Kozulis. Jaunās komitejas gatavojas kārtējai padomes sēdei, kurā tiks apstiprināts administratīvās komisijas sastāvs, kā arī pieņemts lēmums par pašvaldību savstarpējiem norēķiniem.

■ **JAUNS IECIRKŅA INSEKTORS.** Saunas pagastā strādā jauns policijas iecirkņa inspektors — Vilis Patmalnieks. Līdz šim pagastā likumpārkāpēju apkaroja policijas darbinieks Voldemārs Mālnieks, kurš mainījis dzīvesvietu.

Vilis Patmalnieks pagasta iedzīvotājus pieņems ierastajā laikā, pirmdienās no pulksten 9.00 līdz 12.00. Viņš policijas iecirkņa inspektora pienākumus veic arī Preiļu un Sutru pagastā.

■ **SLĒDZ LĪGUMUS PAR ATKRITUMU IZVEŠANU.** Saunas pagasta padome sagatavojusi līgumu par atkritumu izvešanu, ko apņēmies veikt SIA «Zabegi». Līgumā paredzēts, ka uzņēmums, kas pieder Marim Utinānam, Saunas pagastā noteiktā vietā uzstādīs atkritumu konteinerus un atbilstoši abu pušu apstiprinātajam grafikam tos izvedīs noteiktā laikā. Vienlaikus par atkritumu izvešanu no pagasta centra rūpēsies Preiļu pašvaldības uzņēmums «Saimnieks», ar kuru pagastam līgums bija noslēgts līdz šim. Iedzīvotājiem par atkritumu izvešanu būs jāmaksā 20 santīmi mēnesī no katras ģimenes.

Aglonas pagastā

■ **IZMAINA BĒRNUDARZA NOLIKUMU.** Aglonas pagasta padomes deputāti izdarījuši izmaiņas pašvaldības pirmsskolas mācību un izglītības iestādes nolikumā. Tagad nolikumā paredzētas ēdināšanas maksas atlaides. Līdz šim maksa par ēdināšanu 50 procentu apmērā varēja tikt samazināta atbilstoši sociālā aprūpes dienesta nolikumam. Vēl bērnu darza vadība neapņēma maksu par ēdināšanu saslīmušajiem bērniem, ja vecāki par to laikus brīdinās.

■ **PIEŅEMTI SAISTOŠIE NOTEIKUMI.** Pieņemti saistošie noteikumi «Nodevas par tirdzniecību publiskās vietās» un «Nodevas par pagasta padomes izstrādātajiem oficiālajiem dokumentiem un apliecinātajām kopijām». Par tirdzniecību publiskās vietās paredzētas nodevas no 0,50 līdz 10 latiem, bet par dokumentiem un kopijām no 0,50 līdz 25 latiem. Saistošie noteikumi stāsies spēkā, ja tos apstiprinās Pašvaldību lietu pārvalde.

■ **PIEŠKIRTAS BRĪVPUSDIENAS.** Pagasta padomes deputāti aprīlī piešķirusi brīvpusdienas 54 Aglonas pagasta iedzīvotāju bērniem. Šim nolūkam iztērēti aptuveni 230 lati.

■ **ATBALSTA REPRESĒTOS.** 16 represētajiem pagasta iedzīvotājiem sakarā ar Komunistiskā terora upuru piemiņas dienu 25. martā piešķirti vienreizēji pabalsti. Katrs represētais saņēma 5 latus.

■ **TURPINA IZSNIEGT ZVEJAS ATĻAUJAS.** Deputāti turpina izsniegt zvejas atļaujas pašvaldības ūdens tilpnēs. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem nr. 433 piešķirtas sešas atļaujas zivju zvejai ar tīkliem Cirišu un Aglonas ezerā. Maksa par zveju atkarīga no izmantojamo tīklu garuma.

■ **GATAVOJAS IZSARGĀTIES NO SĒRGAS.** Padomes sēdē izskatīts jautājums par civilās aizsardzības pasākumiem Aglonas pagasta administratīvajā teritorijā ārkārtas situācijā. Deputāti iepazīnās un pieņēma zināšanai LR Veterinārās pārvaldes sagatavoto instrukciju par lopu mutes un nagu sērgas novēršanu. Nolemts, ka no pašvaldības budžeta tiks izmantoti 200 lati gadījumā, ja nāksies sagatavot rīcības plānu draudu novēršanai. Apstiprinātas arī atbildīgās amatpersonas.

ASSAINIS

PARUNĀSIM PAR...

Jo siltāk ārā, jo grūtāk skolā jeb skolēni izjūt pārslodzi

Pavasari visspēcīgāk izjūtam pārslodzi skolā. Lai noskaidrotu, cik laika aizņem mājasdarbu gatavošana, kuras ir nepatīkamākās mācību stundas, kad pēdējoreiz mācību dēļ nācās izjust pārslodzi, veicām aptauju skolu jauniešu vidū.

Ja saproti uzdoto, mācību process nešķiet grūts

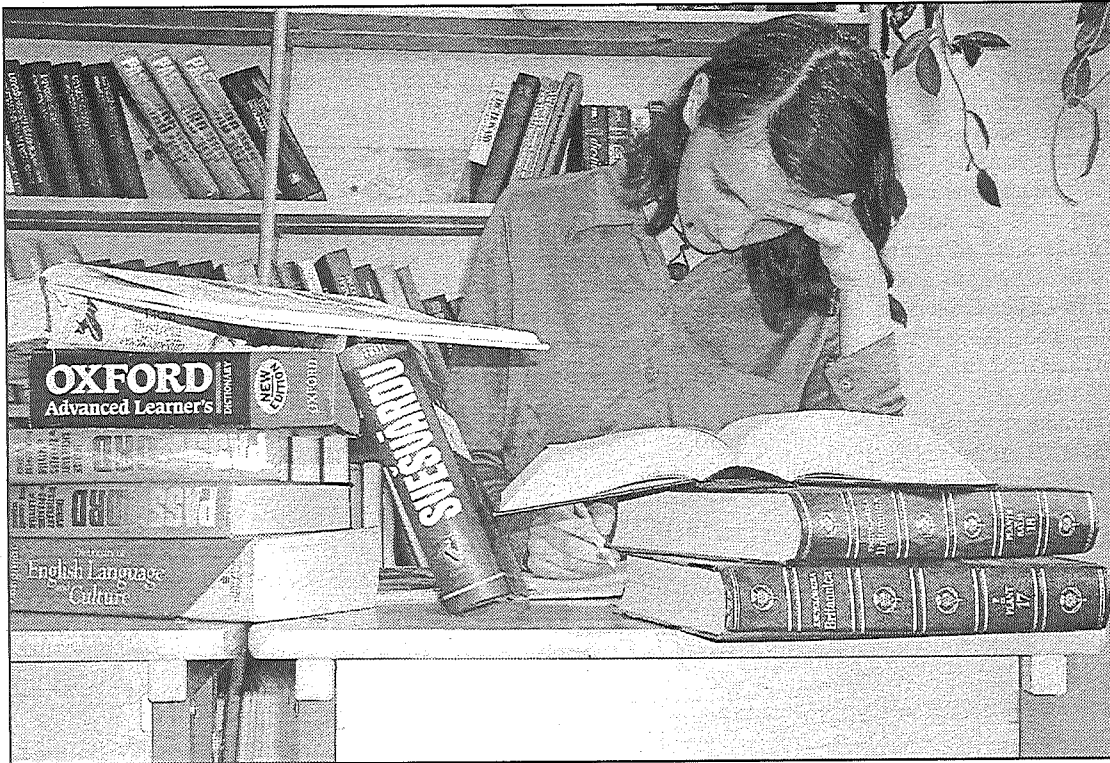
Lūk, ko stāsta pamatskolas skolēni:

Antra: — Mājasdarbu pildīšanai tērēju apmēram 4 stundas dienā. Nepatīkamas stundas ir gandrīz visas, izņemot vēsturi un angļu valodu. Šīs stundas man patīk, jo ir interesantas un pagaidām arī uzdoto vielu es saprotu. Mācos, lai gūtu jaunas zinības. Pārslodzi izjūtu pirms kontroldarbiem un vispār gandrīz katru dienu, jo bieži vien mācību vielu ir grūti saprast.

Vitālijs: — Mācībām dienā veltu apmēram 5 stundas. Man nepatīk ģeometrija, jo daudz jāraksta, un arī literatūra, tā liekas sarežģīta, ļoti daudz jālasa. Patīkamākās stundas ir sports, darbmācība un datorzinības, jo uz šīm stundām nav jāgatavojas. Kāpēc es mācos? Laikam jau tāpēc, lai līdzinātos pārējiem. Pārslodzi jūtu tad, kad iekavējas mācības un sakrājušies nepadarīti uzdote mājas darbi.

Jaunieši grib dzīvot labāk

Uz jautājumu, kāpēc tu vispār mācies, atbildes ir dažādas. Daži pamatskolēni atzinās, ka mācās tāpēc, ka vajag, vai tāpēc, ka visi tā dara, taču vecāko klašu audzēkņu vairākums skaidri apzinās, kāpēc viņi mācās vidusskolā vai ģimnāzijā. «Mūsdienās ir grūti

atrast darbu bez labas izglītības. Bez izglītības labākajā gadījumā varētu iet strādāt fermā, kopt govis vai cūkas, lai gan arī tur bez zināšanām nekas nesanāks».

«Lai es savā dzīvē arī turpmāk varētu kaut ko sasniegt, iekārtot savu dzīvi un mājvietu tā, kā es to vēlos». Daži aptaujātie atzina, ka viņus saista pats mācību process, kad vari uzzināt kaut ko jaunu, bet vairākums saprot, ka mācās sevis dēļ, lai nodrošinātu savu dzīvi.

Dienā mācās 2-4 stundas

Nav noslēpums, ka atsevišķas stundas ir smagākas, citas vieglākas. Citā priekšmetā pietiek ar to, ka esi bijis stundā, bet citā nemitīgi nākas pildīt mājas darbus un mācīties arī patstāvīgi. Aptaujātie atzina, ka daudz laika jāvelta

zīmēšanai, kā arī vēsturei. Mājās patstāvīgi diezgan daudz jāgatavojas ekonomikas un algebras stundām, bet angļu valodā un literatūrā, ja gribi saņemt labu vērtējumu, bez patstāvīgā darba vispār neiztikt. Literatūrā nākas daudz lasīt un tas ir laikietilpīgs process.

Mācību vielas atkārtošana un uzdoto mājas darbu veikšanai jaunieši vidēji dienā tērē 2-4 stundas.

Nepatīk garlaicīgās stundas

Lūdzām jauniešiem nosaukt visnepatīkamākās stundas, kā arī tās, kuras cenšas nekad nenokavēt. Daudzi atzina, ka nepatīk iet uz svešvalodu stundām, minēta arī vēsture, sports un ķīmija. Tas gan ir ļoti individuāli, jo, kas patīk vienam, nepatīk citam. Galvenokārt jauniešiem nepatīk tās stun-

das, kuras ir neinteresantas vai kur nevar saprast uzdoto vielu, tādēļ daudz kas ir atkarīgs no skolotāja.

Daudziem patīk bioloģija, angļu valoda, krievu valoda, ētika, filozofija. Atkarībā no katra interesēm parasti cilvēkam vairāk patīk vai nu humanitārie vai eksaktie priekšmeti.

Trīs pārbaudes darbi dienā ir par daudz

Gandrīz visi aptaujātie jaunieši atzina, ka skolā ir pārslodoti un brīžiem mācību process viņus pamatīgi nogurdina. Visgrūtāk ir 2. semestra otrajā pusē, jo pavasarī mācīties ir daudz grūtāk nekā ziemā. Skolēni arī atzīst, ka vairāk nekā trīs pārbaudes darbi vienā dienā, tas jau ir par daudz, un tad tiešām jaunieši izjūt diskomfortu lielās slodzes dēļ.

Tāpat skolēni atzīst, ka izjūt nogurumu «garajās» dienās, kad jānācās no astoņiem rītā līdz puspieciem pēcpusdienā. Pēc tādas mācību dienas vakarā neko negribas darīt, kur nu vēl kārtīgi izpildīt mājas darbus vai iemācīties uzdoto.

Materiālu sagatavoja Sanita Zeile un Līga Krasnā

LIELDIENAS — pavasara svētki, kas daudziem saistās ar olu krāsošanu, šupošanu, pūpoliem. Bet vai Lieldienu svinēšana ir aktuāla mūsdienā jauniešu vidū?

Daļa senās senču tradīcijas uzskata par vecmodīgām — labāk aiziet uz kādu disenīti, ko nu tur ar tām olām. Tomēr vairums jauniešu Lieldienas svin ģimenes lokā, ievērojot sentēvu tradīcijas. Pie šāda secinājuma nonācu, aptaujājot jauniešus. Izrādās, ka Lieldienas var svinēt ļoti interesanti. Protams, neiztikt bez olu krāsošanas, sišanas, ripināšanas, dāvināšanas, meklēšanas (paslēptas olas ir jāatrod). Daudziem Lieldienas saistās ar braukšanu uz baznīcu, pēc tam ar svētlās maizes, olu ēšanu. Rīti tiek pavadīti ar vecākiem, bet pēc tam var doties pie draugiem «mēroties spēkiem ar olām». Vakaros gan isti vietā ir balle vai diskotēka. Jā, un vēl šupošanās, kas parasti izvērsas par jautru pasākumu.

Kopumā Lieldienu svinēšana nav piemirsta un jācer, ka jaunie tradīcijas turpinās, uzturēs dzīvas un papildinās, padarot svinēšanu interesantāku un aizraujošāku. Priecīgus svētkus!

Inese Slūka

TOP 6 TOP 6 TOP 6

Atbild Dravnieku pamatskolas 9. klases skolnieks **SALVIS SKABS**

1. Ko tu darītu, ja būtu peles lielumā?
— Noteikti dzīvotu zem grīdas un daudz domātu. Varbūt izdotos kaut ko jaunu izgudrot.

2. Kādu izteicienu tu lieto visbiežāk?
— «Jebkuru darbu var padarīt ar galvu».

3. Kas tu nekad nebūsi?

— Būšu vienalga kas, tikai ne «malā sēdētājs».

4. Tava slavējamākā un peļamākā īpašība.

— Slavēt sevi nemāku, bet peļamākā — slinkums.

5. Cilvēks, kuru tu nekad negribētu satikt.

— Parunāt varu ar jebkuru, bet nekādas saistības neuzņemos, pirms neesmu cilvēku labi iepazīnis.

6. Kur tu pašlaik gribētu būt?

— Ceļot negribu. Varētu būt 22. gadsimta sākums Latvijā.

Sagatavoja Antra Ivanāne

DVĒSELĪTE

Vakar pie tava un mana loga
iemirdzējās zvaigzne — mūsu zvaigzne.
Vakar tava sirds dzīvoja manai.
Vakar mana sirds meklēja tavējo,
bet šodien vairs neatrada.
Šodien debesīs izdzisa zvaigznes.
Šodien katrs dzīvojam sev.

Vaurs nav ko labot,
Jau koks ir nocirsts,
Ar saskrambātu stumbru
zemē gul.
Vaurs nav ko iebilst,
Jo vārds ir pateikts,
Kas manu sirdi
Asām rīkstēm kuļ.

Dod man laimes atslēdziņu,
To, kas tavā sirdī mīt.
Slēgšu vaļā dzīves durvis,
Lai var laimi iekšā laist.

Sniedz man vēja ziedu pušķi,
To, kas tavā sirdī zied.
Likšu vāzē, apraudzīšu,
Lai tas nekad nenovist.

Atnes vienu spožu zvaigzni,
To, kas tavā sirdī mirdz.
Un, nekad to nenodzēšot,
Mūžam glabās mana sirds.

Inese Slūka

ASSAINIS

INTERVIJA

Jauna, skaista, gudra... Policiste

Gandrīz katrs trešais puišs, pa retam arī meitene, atbild, ka viņi esot policisti, kuri studē Latvijas Policijas akadēmijā (LPA). Protams, ne tikai policisti, bet arī robežsargi, cietumu darbinieki utt. Viņi apgūst akadēmiskās un profesionālās studijas penitenciārajā (*jur.* uz sodu attiecīgs) koledžā.

● «Traucē cilvēku negatīvā attieksme, jo bieži vien pēc viena policista spriež par visiem vienādi,» — saka Ieva Ūsāne.

riņā no citām augstskolām, ir jānēsā formas tērps. Vai tas jums patīk?

I.Ū.: — Bieži vien LPA apciemo studenti no citām augstskolām un ir pārsteigti — tik daudz cilvēku zilos formas tērpos! Es neteiktu, ka tas man patīk, bet ir jau pierasts.

S.S.: — Jā, man patīk. Sākumā, kad to apģērbu, jutos svinīgi. Tagad esmu pieradusi, jo formas tērps jānēsā katru dienu.

— Vai fiziskā slodze ir liela?

I.Ū.: — Patiesībā pārāk liela nav, tikai profesionālā fizikultūra, kur apgūstam dažādus aizsardzības paņēmienus, un vispārējā fizikultūra, lai uzturētu sevi labā formā.

S.S.: — 1. kursam augustā bija nometne Garkalnē. Likās, ka būs grūti, nevarēs izturēt, bet tā nemaz nav. Protams, ka nav jau viegli, bet — kas jādara, jādara. Katru dienu ir rīta rosme un fiziskās sagatavotības nodarbības.

— Vai Policijas akadēmijā meitenēm ir kādas atlaides?

— bez maksas tiek izsniegti formas tērpi, apmaksāti ceļa izdevumi reizi mēnesī, ir bezmaksas ēdināšana, apdrošināšana, stipendija un apmaksāts ārsta apmeklējums (līdz Ls 5).

Vilinošas iespējas. Bet policistu dzīves otra puse ir kazarmu režīms. Jau 6.00 no rīta jāceļas; 6.10 rīta rosme (skrien 2 — 3 km); 6.35 rīta tualete; 6.55 tiek pārbaudīts izskats (apģērbs, kurpes

● Latvijas Policijas akadēmijas policijas koledžas 1. kursa studente Silvija Stupāne ir no Stabulnieku pagasta. Arī viņai sākumā šķita, ka kazarmu režīmu nevarēs izturēt, taču tagad viņa teic, ka tik traki jau nemaz nav.

I.Ū.: — Manuprāt nav. Ir noteikta mācību programma, kas visiem ir jāapgūst vienādi.

S.S.: — Fiziskie normatīvi mazliet atšķiras. Piemēram, meitenēm jāskrien 5 km, zēniem — 7 km.

— Kas tev policista profesijā patīk, kas nepatīk?

I.Ū.: — Tā ir interesanta un daudzveidīga. Patīk, ka katra diena ir citāda, jātiekas ar cilvēkiem. Nepatīk apkārtējo negatīvā attieksme, jo bieži vien no viena policista spriež par visiem pārējiem.

— Daudzi studenti sūdzas, ka nav laika izpriecām, ļoti daudz

jāmācās. Vai jums atliek laika izklaidei?

S.S.: — Rudenī ir pirmo kursu iesvētīšana ar dažādām jautrām izdarībām. Parasti svin arī Valentīna dienu. Šogad notiks dažādi pasākumi par godu LPA pastāvēšanas desmitgadei.

I.Ū.: — Cilvēkam vienmēr pietrūkst laika! Taču, kas tas par studentu, kas visu laiku mācās? LPA mācības sākas 8.00, tāpēc pārāk ilgi ballēties nesanāk.

— Kā ar dzīvi kopmītnēs?

S.S.: — Tā kā 24 stundas diennaktī jāpavada kursabiedru sabiedrībā, var teikt — skola mājās, mājās skolā.

I.Ū.: — Kopmītnēs dzīvoju tikai vienu gadu, pašlaik vairs ne. Nevarētu teikt, ka LPA kopmītnes ir labas, bet nav jau tik traki, kā rādīja «Panorāmā».

— Kādi ir jūsu nākotnes plāni?

I.Ū.: — Pagaidām vēl neko daudz neplānoju, jo jānācās vēl 2 gadi. Iespējas ir plašas — darbs policijā, prokuratūrā.

— Ko ieteiktu abiturientam, kurš gatavojas stāties LPA?

S.S.: — Pirmkārt, otrkārt un arī treškārt, jau pirms stāšanās iegūt autovadītāja apliecību, jo apvienot studijas un mācības autoskolā — tas ir ļoti grūti.

I.Ū.: — Novēlu izturību un pacietību, jo nodzīvot gadu kazarmu režīmā nav nekāda paradīze, ticiet man.

Antra Ivanāne un Lolita Stupāne

MŪSU SLEJA

Lielajā sakopšanas mēnesī būsims atsaucīgi arī mēs

Klāt jau aprīlis — pavasara jeb sulu mēnesis. Man tas asociējas ar Melu dienu, Pūpolsvētdienu un Lieldienām.

Ejot pa ielu, sajūtu, ka saulīte silda biežāk un spēcīgāk, dzirdu putnu dziesmas, redzu pirmos pavasara ziedus. Vai ziniet pēc kā smaržo pavasaris? Izejiet laukā. Pat gaisms smaržo pēc pavasara. Pretimnācēju sejās redzams smaids — zobgalīgs vai vienkārši priecīgs. Novelkot biežās ziemas drēbes, cilvēki it kā kļuvuši atvērtāki un sirsnīgāki. Pēcpusdienā daudzi dodas pastaigā uz pilsētas parku, lai atbrīvotos no noguruma un redzētu, kā zied vizbulītes. Ar katru jaunu pavasari viss notiek pirmo reizi — pirmā siltā diena, pirmā sniegpulkstenīte, pirmais cirusis, pirmais ...

Nepilni divi mēneši palikuši līdz vasaras brīvdienām un eksāmeņiem. Aprīlis ir laiks, kurā vajadzētu saņemties, par spīti pavasara vilinājumam sekmīgi beigt mācību gadu, prātīgi pārdomāt savus nākotnes plānus un sagatavoties eksāmeņiem.

Tomēr vēl ir laiks, tāpēc neiegrimsim velti drūmās pārdomās. Ir taču pavasaris! Uzsmaidīsim viens otram, pateiksim uzmundriņošu vārdu, pasniegsim palīdzīgu roku. Pasaulē ir pietiekoši daudz jaunuma, tāpēc nebūsim to pulkā, kas vairo sliktu un dara pāri vajākajiem un neaizsargātākajiem, bet būsims tie, kas visu sirdīs sēj laimi un prieku.

Atcerēsimies arī to, ka tagad ar katru dienu saule aust agrāk, bet noriet vēlāk, tāpēc jaukākos brīžus varam pagarināt un būt pavisam mierīgi — pienākumu izpildei laika nepietrūks.

Aprīlis ir bagāts ar dažādām svinamdiēnām — Mākslas diēnām, Grāmatu diēnām, Meža diēnām, Spodrības diēnām. Varbūt tieši šajā laikā mēs varētu sevi sakopt kā garīgi, tā arī fiziski. Kaut vai apskrienot no rīta dažus aplūkus ap māju. Kaut vai sakopjot savu apkārtni, lai pašiem un citiem būtu patīkami vērot, kā mostas daba.

Novēlu visiem jautri iešūpot Lieldienas, daudz smaidīt, visiem

tuvajiem cilvēkiem dāvēt pirmos ziedus. Būsims priecīgi un veseli!

Līga Krasnā

Gan vilinošas iespējas, gan kazarmu režīms

VADIMS ZUBOVŠ un VLADISLAVS BEINAROVICŠ studē Latvijas Policijas akadēmijas policijas koledžā. Pagājušajā gadā abi beidza Preiļu Valsts ģimnāziju, Vadims — dabas kursu, Vladislavs — komerckursu.

Policijas akadēmiju abi izvēlējās, lai sīkāk izzinātu savas tiesības un apgūtu likumdošanu. Kopumā visi mācību priekšmeti ir specifiski un no iepriekšējās skolas visvairāk nepieciešamas zināšanas angļu valodā un informātikā, kā arī fiziskā sagatavotība. PA studentiem tiek nodarvības ar dažādās papildus-pedagģijas — treniņi, bokss, hokejs. Šai skolai ir arī daudz citas pozitīvas iezīmes

— bez maksas tiek izsniegti formas tērpi, apmaksāti ceļa izdevumi reizi mēnesī, ir bezmaksas ēdināšana, apdrošināšana, stipendija un apmaksāts ārsta apmeklējums (līdz Ls 5).

Vilinošas iespējas. Bet policistu dzīves otra puse ir kazarmu režīms. Jau 6.00 no rīta jāceļas; 6.10 rīta rosme (skrien 2 — 3 km); 6.35 rīta tualete; 6.55 tiek pārbaudīts izskats (apģērbs, kurpes

u.c.); 7.00 brokastis; 8.00 sākas stundas; 12.30 — 13.30 pusdienas; 16.00 stāšanās ierindā; 16.10 — 18.00 pašmācība; 18.00 vakariņas; 18.30 — 21.00 sporta un kultūras pasākumi; 21.00 vakara pastaiga; 21.20 pārbaude, vakara tualete; no 22.00 naktsmiers. Tāds ir dienas režīms PA 1. kursa studentiem. Vakaros pēc 22.00 nedrīkst iziet ārpus mītnes telpām. Diezgan bargi, bet abi puiši pietā jau ir pieraduši.

Skolā notiek arī diskotēkas. Tradīcija ir koledžas dzimšanas dienas atzīmēšana. 22. maijā tiks atzīmēta Policijas akadēmijas 10

gadu jubileja. Kā pastāstīja Vadims, skolā katru dienu notiekot kuriozi, pats labākais esot bijis, kad koledžas 5. gadadienā pirmie un otrie kursi sakāvēs, un uzvarēja... pirmie.

PA mācās ne tikai zēni, bet arī meitenes. Šogad 1. kursā pavisam ir 30 meitenes. Kādā virzienā specializēsies Vadims un Vladislavs, viņi vēl īsti nezina. Izvēle tiek izdarīta 2. mācību gadā. Lai viņiem arī turpmāk sekmīgas studijas, bet nākamajiem PA studentiem — drosmi, izturību un pacietību sava mērķa sasniegšanai!

Inese Slūka

PATĒRĒTĀJU INTERESES

Ieteikums — neaizmirst čeku

Laiku pa laikam redakcijas apmeklētāju vidū ir cilvēki, kam veikalā «iemānīta» nekvalitatīva prece: skābs jogurts, bojāti konservi, kurpe, kam neturas zole. Šie cilvēki zina, ka redakcijā brāķa preces vietā viņiem neiedos jaunu, tomēr vēlēšanās izpaust savu vilšanos ir saprotama. Ko var palīdzēt žurnālisti? Visbiežāk — neko. Jo uz pirmo jautājumu, vai jums ir čeks par šī pirkuma iegādāšanos, atbilde parasti skan — nav. Ja pircējam nav čeka, šī paša svarīgākā pirkšanas — pārdošanas akta apstiprinājuma, tad neviens žurnālists, neviena avīze, nedz arī patērētāju tiesības aizsargājoša organizācija, vai pat tiesa neņemsies aizstāvēt apkrāpto pircēju. Kas lai uzņemas drosmi apgalvot, ka sliktā prece nopirkta tādā un tādā Preiļu veikalā, bet nevis Daugavpils, Rīgas vai Jelgavas bodē?

Lētīcība un naivums maksā dārgi. Uz redakciju atnāk skaļākie un drosmīgākie pieviltie pircēji. Daudzos gadījumos par upuriem kļūst gados veci lauku iedzīvotāji, kuri domu par krāpšanu pat nepieļauj, jo paši nekad mūžā nevienu nav apkrāpuši. Laukos tirgotāji tiek vaļā no akmenscietām barankām un nekvalitatīviem šampūniem, no vecām ziepēm un konfektiem.

Daļa no apkrāptajiem nemaz nav dzirdējuši par likumu, kas aizstāv patērētāju intereses. Daļa zina, ka varētu griezties patērētāju interešu aizstāvības centrā. Daudzi no zinātajiem to nevar izdarīt, jo, kā jau minēts, nav čeka par pirkumu.

«Nesen man izdevās universālveikala parfimērijas nodaļā, vai kā viņa tagad saucas, nopirkt skaistu audumu,» tā «Novadniekam» atsiūtīta vēstulē raksta kāda pircēja. «Domāju, pašūdināšu kostīmiņu, bet čiks vien sanāca. Šis audums piesūcies ar drausmīgu smaku. Domāju, gan jau izvēdināšu. Vēdināju veselas divas nedēļas, bet nekā. Izstāstīju šo atgadījumu draudzenei, izrādās, viņa šai nodaļā nopirkusi gultas veļu, ko bez mazgāšanas nav varējusi lietot.»

Drīzumā apritēs gads, kopš darboja patērētāju interešu aizstāvības centrs «Peiļi». Tā priekšsēdētāja Ligita Dzene pastāstīja par centra darbību. Viņa teica, ka reta ir tāda diena, kad centrā kāds negriezto pēc palīdzības. Nedēļas laikā katra sūdzība tiek izskatīta un visbiežāk tiek panākts pozitīvs risinājums. Tas ir, precī vai nu apmaina, vai arī atgriež par to samaksāto naudu. Par pakalpojumiem maksa netiek iekasēta. Centrs ir sabiedriskā organizācija un iztieks no tiem līdzekļiem, ko izdodas iegūt, gatavojot projektus. Patērētāju tiesības ir noteiktas «Patērētāju tiesību aizsardzības liku-

mā». Neskaidros gadījumos Ligita konsultējas ar Patērētāju interešu aizstāvības asociācijas darbiniekiem Rīgā. Centrā «Preiļi» cenšas izskatīt arī telefoniskas un mutvārdu sūdzības, tomēr pamatprasība ir tāda, lai patērētājs uzrakstītu rakstisku iesniegumu. Piemēram, centrā griezās kāds dārkopības entuziasts un sūdzējās, ka veikalā nopirktais sēklas neuzdīgušas. Uzrakstīt iesniegumu viņš atteicās.

— Varu pastāstīt par dažiem sarežģītiem gadījumiem, — teica Ligita Dzene.

— Kāds rajona iedzīvotājs 1999. gada decembrī lauksaimniecības inventāra un sadzīves tehnikas veikalā, kurš pieder sabiedrībai ar ierobežotu atbildību, nopirka motorzāģi. Viņš samaksāja 382 latus un, protams, cerēja, ka zāģis kalpos teicami. 2000. gada oktobrī motorzāģis salūza un tika nodots garantijas remontā tā paša veikala darbnīcā. Šeit konstatēja vainu: bojāti pamatgulpi un blīvslēdža virzulis. Par defekta cēloni tā pati SIA noteica degvielas, kas lietota motorzāģa darbībā, sliktu kvalitāti. Līdz ar to motorzāģa īpašnieks par remontu samaksāja 50 latus 80 santīmus. Viņš griezās patērētāju tiesību aizstāvības centrā. Es savukārt ar iesniegumu vērsos Latvijas Patērētāju interešu aizstāvības asociācijā. Vienlaikus lūdzu palīdzību par to, kā pārbaudīt sliktas degvielas kvalitāti atsevišķās benzīna uzpildes stacijās. Par benzīnu ne reizi vien saņemtas sūdzības.

Saņemtajā atbildē bija teikts, ka attiecībā uz minēto motorzāģa pircēju, pārskatīti vairāki Patērētāju tiesību aizsardzības likuma panti. Viens no tiem — par netaisnīgiem garantijas līguma noteikumiem. Parakstot garantijas līgumu, pircējs nepievērsa uzmanību līgumā rakstītajam, ka garantijas remonta izdevumi būs jāsedz pašam, ja bojājumi būs radušies, izmantojot sliktu degvielu. Savukārt motorzāģa defektu novērtēšana un akta sastādīšana bija jāveic neatkarīgam ekspertam, bet nevis tās pašas firmas pārdevējam. Viņa veiktā ekspertīze liecina par interešu konfliktu.

Bija ieteikts vērsties tiesā. Motorzāģa īpašnieks ir darbos aizņemts cilvēks un viņam nav laika tiesāties. Taču tas nebūtu svarīgākais. Apkrāptais pircējs ir konsultējies ar advokātu, pēc kura domām cietušais prāvā arī varētu vinnēt, tomēr kopumā prāvas labvēlīgs iznākums ir apšaubāms. Par minētajiem 50 latiem, ko zāģa īpašnieks darbnīcā samaksāja par remontu, viņam netika izsniegts čeks. Līdz ar to nav pierādījumu, ka remonts vispār noticis. Kaut īstenībā garantijas termiņa laikā pircējs par preces remontu dabūja maksāt no savas kabatas.

Attiecībā uz degvielas kvalitāti saņēmē ieteikumu veikt pārbaudi to uzpildes stacijās. Kā liecina dokumenti, ar degvielu viss ir kārtībā. Līdzekļu trūkuma dēļ centrs nevar atļauties veikt ļoti dārgo benzīna pārbaudi.

Otra no nesen kārtotām lietām saistās ar asinsspiediena mērītāja pirkšanu. Kāda sieviete bija iegādājusies mērītāju, kurš uzrādīja pazeminātu spiedienu. Ar nekvalitatīvo mērītāju viņa vispirms griezās veikalā, kurā to bija pirkusi. Šeit viņai lika gaidīt divus trīs mēnešus, kamēr mērītājs tikšot saremontēts. Pircēja bija ar mieru gaidīt, bet nepiekrīta maksāt par remontu. Viņa ar iesniegumu griezās patērētāju tiesību aizsardzības centrā un pēc manas iejaukšanās veikalā mērītāju apmainīja pret citu.

Patērētāju interešu aizsardzības centrs iesaistījies arī lietā par valsts paredzēto pabalstu maksāšanu Preiļu arodvidusskolas audzēkņiem. Kā zināms, bērniem no 15 līdz 18 gadu vecumam pabalsts tiek maksāts tikai tad, ja viņi mācās vispārīgglītojošajās skolās. Arodskolu audzēkņiem tas likumā noteiktā kārtībā nepienākas, jo viņi no valsts saņem stipendiju.

Savukārt minētās arodskolas audzēkņi nesāņem arī to, jo skola ir pilsētas pakļautībā. Tas tika izskaidrots arī no Sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu filiāles saņemtajā vēstulē. Patērētāju aizsardzības centrs tajā bija griezies ar iesniegumu. Šis jautājums varētu tapt atrisināts tikai tad, ja izmainītos skolas pakļautība.

Vēl kāds pircējs centrā griezās ar atvērtu konservu kārbu, ko bija nopircis par pazeminātu cenu. Pēc smaržas un arī vizuāli tie patiešām bija ļoti nepievilīgi. Palīgā aicināju sanitāro inspekciju, kas pēc pārbaudes konstatēja, ka konservos nav baktēriju. Tie bija bojāti mehāniski un tāpēc arī tika pārdoti par daudz zemāku cenu.

2000. gadā patērētāju interešu aizstāvības centrs «Preiļi» saņēmis 240 sūdzības: mutiskas, rakstiskas, telefoniskas. Visvairāk — 82 saņemtas par īres un komunālajiem pakalpojumiem.

Otrs «līderis» sūdzību skaita ziņā ir pārtikas preces — par tām saņemtas 52 pretenzijas. Par nopirkto apavu sliktu kvalitāti — 29, elektroprecēm — 12, tekstilizstrādājumiem — astoņas, kosmētiku — četras, par likumdošanas neievērošanu — 23, par tūrisma pakalpojumiem — divas, telekomunikācijām — piecas, energoapgādi — deviņas, par līgumiem un kredītiem — 14.

Kad patērētāju tiesību aizsardzības centrā palīdzību nav iespējams saņemt? Ligita Dzene stāsta, ka lielākoties tas ir tajās reizēs, kad pircēji par savu pirkumu nevar uzrādīt čeku.

Patērētājam ir tiesības...

Prasījumu par konstatētajiem preces defektiem pēc savas izvēles jūs varat pieteikt ražotājam vai pārdevējam. Tomēr atcerieties, ka, izdarot pirkumu: jūs darījuma partneris bija pārdevējs, pirkuma līgumu jūs noslēdzāt ar pārdevēju, pārdevēja pienākums bija jums nodot precī pienācīgā stāvoklī. Turklāt ražotājs bieži vien var būt ārvalsts uzņēmums.

Visus prasījumus par preces defektiem piesakiet pārdevējam. Nepiekrīti, ja pārdevējs, atsaucoties uz ražotāja garantiju, norāda, ka prasījums jāpiesaka ražotājam.

Pārdevējam jūs varat pieteikt prasījumu viena gada laikā, skaitot no preces iegādes dienas. Šis nosacījums attiecas arī uz sezonas precēm.

Atcerieties! Vienu gadu, skaitot no preces iegādes dienas, jūs varat pieteikt prasījumu pārdevējam katru reizi, kad konstatējat precei defektu, — vienu, divas, trīs ... utt. reizi.

Jūs varat pieprasīt, lai pārdevējs pagarina pretenziju pieteikšanas termiņu, tas ir, vienu gadu, par tik dienām, cik dienas prece atradās pie pārdevēja, lai novērstu defektu, izdarot atzīmi uz čeka vai garantijas dokumentā.

Ja pārdevējs pēc jūsu pieprasījuma apmaina precī, kurai ir defekti, pret kvalitatīvu precī, tad jūs varat pieteikt prasījumu pārdevējam par apmaiņā saņemtās preces defektiem viena gada laikā, skaitot no preces apmaiņas dienas.

Ja nopirktajai precei ir defekti, jūs varat izvirzīt pārdevējam vienu no šādām prasībām:

- samazināt preces cenu,
- bez atlīdzības novērst preces defektus vai atlīdzināt jums preces defektu novēršanas izdevumus,
- apmainīt precī pret pienācīgas kvalitātes tādu pašu vai līdzvērtīgu precī,
- atcelt pirkuma līgumu un atmaksāt jums par precī samaksāto naudas summu.

Kas rakstīts uz pārtikas iesaiņojuma

Vēl ne tik sen godu saimnieces, kad gatavojās greznot tortes, vispirms rīvēja bietes un burkānus. Saputnot sviestam pievienojot nedaudzus biešu sulas pilienu, uz tortes varēja uzburt sārtas rozes, bet burkānu sula sviesta ziedīņiem piedeva oranžu nokrāsu. Tagad ar tik piņķerīgām lietām nodarbojas reti kura. Vieglāk pievienot rūpnieciski ražotas pārtikas krāsvielas. Bet vai veselīgāk? Un vai vienmēr zinām, kādas papildus piedevas pievienotas vienam vai otram produktam?

Taisnības labad jāatzīst, ka ražotāji informē par to, kādas ir produkta sastāvdaļas un kādas piedevas, bet šī informācija izteikta šifrētā veidā. Pircējam no tā, ka viņš kārbīņā otrā pusē izlasa dažādus burtus un ciparus, nekas skaidrāks neklūst.

Ministru kabineta (MK) noteikumos paredzēts, ka pārtikas piedevas drīkst lietot tikai tad, ja ir zinātniski pierādīts, ka tās neapdraud veselību. Tās nedrīkst izmantot tā, lai maldinātu pircēju.

Visā pasaulē pieņemts, ka pārtikas piedevas produktā apzīmē ar burtu E, kam pievienots kāds skaitlis. 2000. gada 8. februārī pieņemtajos MK noteikumos uzskaitīts apmēram 500 pārtikas piedevu. Tās sadalītas pēc nosaukumiem. E 100 līdz E 180 nozīmē, ka produktam pievienota kāda no krāsvielām, E 200 līdz E 285 liecina par konservantu klātbūtni, E 300 — E 326 rāda, ka produktā ir antioksidanti un tā tālāk.

Bez tam minētajos MK noteikumos paredzēts, ka pārtikas piedevas lietojamas tikai patērētāju interesēs, un tās izmantojamas, lai saglabātu pārtikas uzturvērtību un kvalitāti. Piedevas lieto arī produktu iesaiņošanai, transportēšanai un uzglabāšanai.

Vecākiem būtu jāatceras, ka bērni līdz triju gadu vecumam nedrīkst lietot pārtiku, kurā izmantoti saldinātāji un krāsvielas.

Ko nozīmē uz produktu iesaiņojumiem izlasāmie pārtikas piedevu nosaukumi:

■ **Antioksidanti** — vielas, kas pagarina produkta glabāšanas laiku. Piemēram, taukus aizsargā no sasmakšanas un krāsas maiņas.

■ **Emulgatori** — vielas, kas nodrošina divu vai vairāku nesajaucamu pārtikas produktu sastāvdaļu, piemēram, eļļas un ūdens, sajaukšanos.

■ **Garšas pastiprinātāji** — vielas, kas pastiprina produkta garšu un smaržu.

■ **Konservanti** — vielas, kas pagarina produkta saglabāšanas laiku, aizsargājot to no mikroorganismu izraisītas bojāšanās.

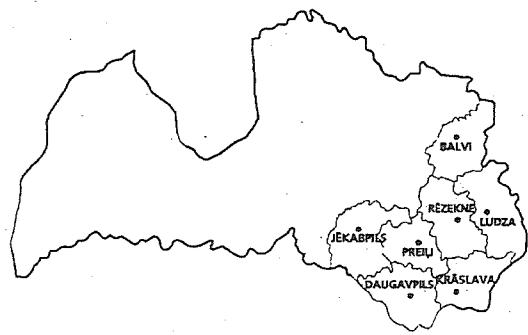
■ **Mitrumuzturētāji** — vielas, kas pasargā produktu no izžūšanas.

■ **Stabilizētāji** — vielas, kas produktam notur nemainīgā stāvoklī, saglabā un pastiprina tā krāsu.

Biežāk sastopamās pārtikas piedevas:

- E 100 — kurkumīns (krāsviela)
- E 132 — indigotīns (krāsviela)
- E 140 — hlorofili, hlorofilīni (krāsviela)
- E 160a — karotīni (krāsviela)
- E 202 — kālija sorbāts (konservants)
- E 220 — sēra dioksīds (konservants, antioksidants)
- E 260 — etiķskābe (konservants, skābuma regulētājs)
- E 270 — pienskābe (skābuma regulētājs)
- E 290 — oglekļa dioksīds (iesaiņojuma gāze)
- E 300 — askorbinskābe (antioksidants)
- E 322 — lecitīni (antioksidants, emulgatori)
- E 330 — citronskābe (skābuma regulētājs, antioksidants)
- E 406 — agars (biezinātājs, reācinātājs, stabilizētājs)
- E 412 — guāra sveķi (biezinātājs, stabilizētājs)
- E 422 — glicerīns (mitrumuzturētājs)
- E 500 — nātrija karbonāti (skābuma regulētāji, irdinātāji, pretsalipšanas vielas)
- E 901 — bišu vasks (glazētāji, viela)

KAIMIŅU RAJONOS

20. reizi apkārt Balvu ezeram

20 gadus pēc kārtas maijā notiek skrējieni apkārt Balvu ezeram. Līdzīgs skrējieni ar nosaukumu «Pirmie cīruļi» notiek Viļakā, maratonskrējienu regulāri organizē arī klubs «Maratons».

Šie skrējieni ik gadus pulcina daudz cilvēku no Balvu un kaimiņu rajoniem. Trases garums ir 12 kilometri. Starts un finišs ir Balvu pilsētas stadionā. Šī gada skrējieni «Apkārt Balvu ezeram» paredzēti 13. maijā.

«Vaduguns»

● BALVU RAJONĀ

Vai būs Gudrības birtala?

Vērojot Balvu pilsētas jaunievēlēto deputātu cilvēciskā vājuma spēles un jampadraci ap pirmo krēslu, atmodas laika aktīvistu un pašreizējais domes darbinieks Vilis Bukšs aicina jaunievēlētos deputātus Spodrības mēnesī iestādīt ozolu birzi un, vienojoties kopīgā lūgšanā, nosaukt to par Gudrības birtalu. Tā būtu vieta, kur turpmāko sasaukumu jaunievēlētie deputāti nodotu atbildības solījumu kalpot Balviem un cilvēkiem.

Konkrēta palīdzība mežiem

Valsts akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» Balvu rajonā četru: Balvu, Viļakas, Žiguru un Balnavas iecirkņu mežos katru gadu tiek izlikti putnu būriši. Piemēram, Balvu iecirknī pērn izlikti 200, bet šogad — 80 mājokliši putniem. Ziemeļlatgales mežsaimniecības izsludinātā putnu būrišu gatavošanas konkursā uzvarēja kāds Ludzas uzņēmējs. Viņa darīnātie būri arī tiek izlikti Balvu mežos. Putnu mājīgas tiek izvie-

totas tajos meža gabalos, kur kokus apdraud dažādi kaitēkļi. Vienlaikus tiek iztīrīti vecie būriši.

Folkloras gada balva

Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūtas Lielo folkloras gada balvu nominācijā «Novadu savdabības kopšana un aizsardzība» piešķīris Antonam Slišānam no Šķilbēnu pagasta. «Antonam savu mūžu veltījis novada tradīciju apzināšanai, kopšanai un popularizēšanai», teiktis Balvu rajona centrālās bibliotēkas pieteikuma vēstulē konkursam. «Viņš organizējis ekspedīcijas folkloras, vietvārdu, dzimtu izpētei, teicēju un amatnieku apzināšanai. Savācis materiālus un nodibinājis Upītes kultūrvēstures muzeju, ir tā sabiedriskais vadītājs, ir Latgāliešu Kultūras Biedrību Savienības valdes loceklis un LKB Balvu nodaļas priekšsēdētājs. Viņš ir LR rakstnieku savienības biedrs, daudz raksta dzeju.»

Sapņo lidot

Pirms 12 gadiem rekavietis Aleksandrs Baranovs izgatavoja aerobraucamo ierīci — transport-

«Šī bilde man ir nozīmīga ar to, ka atvados no pirmās šī gadsimta ziemas. Atvados es un atvads manas aerokamanas,» saka Aleksandrs Baranovs.

līdzekli uz riteņiem, kuru uz priekšu virza propelleris. Tas ir kaut kas līdzīgs lidaparātu gaisakrūvei. Pēc tam viņš nolēma konstruēt aerokamanas. Sekoja slimība un operācija, tomēr no ieceres viņš neatteicās. Aerokamanas ir tapušas un pat pārvietojas uz priekšu.

Tagad Aleksandrs strādā pie tā, lai kamanu slēpes aizstātu ar gaisa spilveniem. Viņš cer atrauties no zemes kaut divu trīs centimetru augstumā. Pēc tam domāot par gaisa balona izgatavošanu, un no šiem sapņiem nekad neatteikšoties.

Izgudrotāja darba instrumenti esot koks, sasista stikla lauskas un rokas. Ar stiklu grebjot propelleru. Bez aprēķiniem. Man sanāks, ir pārliecināts 48 gadus vecais savādnieks.

«Vaduguns»

● LUDZAS RAJONĀ

Par putniem interesējas ne tikai ornitologi

Plašāk nekā citkārt Ludzas rajonā tika rīkotas putnu dienas. Bērnu un jauniešu centra darbinieku iudīnāti, uz Pudinavas pamatskolas dabas draugu pulciņa rīkoto pasākumu Mērdzenes tautas namā pulcējās vairāk nekā 100 bērni.

Putnu dienu «nagla» bija Latvijā pazīstamā ornitologa Jāņa Briķmaņa piedalīšanās pasākumā. Dabas pētnieku uz Ludzu aicināja Kārsavas mazpulka «Upe» vadītāja Irēna Gasule. Ornitologs bērniem pastāstīja, ka Latvijā perē 240-246 sugu putni, bet kopā to ir ap 310 (pasaulē ap 8600). Varam būt lepnī, ka ārzemnieki brauc uz šejieni skatīties stārķus brīvā dabā (tas attīstījās valstīs ir retums),

vērot dzeņus, ērgļus. Cilvēkam atklājas tik saistošā dabas pasaule ar savu noteikto kārtību, kur vagnags izpilda sanitāra un policista lomu, žagata ir ziņotāja par briesmām. Mazā lauku irbe izrādās visčaklākā dējēja: 16-20 oliņas ligzdā. Bet krauklis putnu pasaulē tiek uzskatīts par visgudrāko.

Sacensības «Kinga» spēlētāji

Aprīļa sākumā Ludzā notika otrais kārsu spēles «Kings» turnīrs, kurā piedalījās spēlētāji ne tikai no Ludzas rajona, bet arī no Balviem un Daugavpils.

«Kings» ir intelektuāla kārsu spēle, sarežģītības ziņā ierindojas uzreiz pēc bridža. Veiksmei šajā spēlē nav liela nozīme, galvenais uzvaras priekšnoteikums ir prasme un loģiskā domāšana. Lai iemācītos spēlēt «Kinga», jāpauz zinā-

mam laikam. Viena partija ilgst no pusotras līdz divām stundām atkarībā no tā, cik ilgi spēlētājs domā. Vienā partijā katram spēlētājam jāizspēlē 11 dažādas spēles.

Labāko Latvijas matemātiķu olimpā — ludzānietis

51. valsts matemātikas olimpiādē Ludzas pilsētas ģimnāzijas 10. klases skolnieks Dmitrijs Lapidus ieguva otro vietu. Tik augsts sasniegums eksaktajos priekšmetos Ludzas rajonam skolniekam nav ikdienišķs panākums, jo sacensības ar specializēto un elitāro skolu audzēkņiem pēc vienādiem noteikumiem nav viegli.

Dimas sudraba medaļa nav nejaušība, bet mērķtiecīga darba rezultāts. Jau no 5. klases Dmitrijs ar labiem panākumiem piedalās rajona olimpiādēs, pagājušajā ga-

dā Latvijā ieņēma 3. vietu, vairākkārt bijis atklāto matemātikas olimpiāžu dalībnieks, laureāts Latvijas Universitātes matemātikas neklāties skolas konkursā. Šogad LU pasniedzēji bija uzaicinājuši Dmitriju uz papildu nodarbībām universitātē. Šādu godu izpelnās talantīgākie jaunie matemātiķi.

Legāli ievestais, iespējams, tiek nelegāli realizēts

Pagājušajā gadā cauri Grebņevas un Terehovas muitas kontroles punktiem valsts robežu abos virzienos šķērsoja apmēram pusmiljons automašīnu, vairāk nekā 1000 pasažieru vilcienu izkontrolēti Kārsavas un Zilupes dzelzceļa stacijās.

Pārbaudot cilvēku un transporta plūsmu, muitas darbinieki sastādījuši 308 administratīvo pārkāpu-

mu protokolus par 7472 latiem. Kopumā gada laikā konfiscēti 8558 litri benzīna un 11545 litri dīzeļdegvielas. Notverti divi narkotiku tirgoņi, ierosinātas divas krimināllietas.

Pagājušajā gadā no 25. oktobra līdz 3. novembrim, kad notika precīza uzskaitē, Latvijā caur Grebņevas un Terehovas muitas kontroles punktiem legāli ienāca 95,5 tonnas benzīna, 22 tonnas dīzeļdegvielas, 754 litri alkohola, 5138 paciņas cigarešu. Tas ir pārāk daudz pašu vajadzībām. Nevar apgalvot, ka visi, kas šīs preces ievēduši, ir nelegālie tirgoņi; taču, spriežot pēc robežas šķērsošanas biežuma, vismaz 60 līdz 70 procenti no tiem nodarbojas ar nelegālo rūpalu, uzskata muitnieki.

«Ludzas Zeme»

● JĒKABPILS RAJONĀ

Viesītes ezerā noslikst zemledus makšķernieks

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Jēkabpils rajona nodaļas darbiniekiem par makšķernieka pārāk ilgo prombūtni paziņoja viņa piederīgie. Vīrietis 2. aprīlī bija devies zvejot uz Viesītes ezeru, kura krastā vēlāk tika atrasta automašīna. Savukārt no ezera tika izvilkti zvejas piederumi, kas apstiprināja pieņēmumu, ka vīrietis visticamāk noslicis, ielūstot plānajam ledum. 5. aprīlī VUGD darbinieki brau-

kāja ar motorlaivu pa ezeru un ar ķekša palīdzību centās atrast bojā gājušā līķi, taču nesekmīgi. Jāņem vērā, ka ezera kopējā platība ir liela, un nav informācijas, kurā vietā tieši nelaimes gadījums notika. Savukārt Jēkabpils rajona policijas pārvaldes priekšnieka vietniece Sarmīte Daukste pastāstīja, ka bojā gājušais ir 1922. gadā dzimis Viesītes iedzīvotājs.

— Meklēšanas darbus apgrūrina arī apstākļi, ka uz ezera nav saglabāties ledus, kurā būtu atstātas pēdas vai redzami izurbtie āliņģi. Pārmeklējamā platība ir liela — aptuveni 4 ha. Taču vistic-

camāk, ka, saglabājoties siltam laikam, mirušā līķis pats uzpeldēs virspusē, — teica S.Daukste.

Nozagt var arī kapa vietu

Saskaņā ar Jēkabpils domes lēmumu iedzīvotājiem ir tiesības rezervēt kapa vietu par maksu. Līdz šim cilvēki varēja justies pilnīgi pārliecināti, ka to izmantošanas iespējas viņu ģimenei ir garantētas. Taču prakse liecina, ka nozagt var pat kapa vietu.

Kāda jēkabpiliete bijusi visai sašutusi, kad iepriekš rezervētā, iežogotā un apzaļumotā kapa vie-

tā, blakus piederīgā kapu kopiņai ieraudzījusi svaigu apbedījumu. Acīmredzot svešinieki bija informēti, ka iepriekš apbedītās sievietes radi vairs nedzīvo Jēkabpilī, un nosprieda, ka ir izdevīgi iegūt jau labiekārtotu kapa vietu. Kapu meistare tik vien spējusi paskaidrot, ka šī nelaiķa tuvinieki esot uzdevušies par iepriekš apbedītās sievietes radniekiem.

Svešajiem kapavietas «iekarotājiem» esot sadzītas pēdas un pieprasīta pārapbedīšana. Šie cilvēki esot devuši piekrišanu, taču, ja tas nenotiktu, satriektie tuvinieki ir gatavi meklēt palīdzību

pilsētas domē un policijā.

Kapu pārzīne žurnālistei paskaidrojusi, ka kapa vietu drīkst atsavināt tikai tad, ja vismaz trīs gadus tā pilnīgi netiek kopta. Speciālā reģistrā tiek atzīmēti, kas un kad tiek apbedīts, bet kapu plāna nav, un tādēļ šobrīd par maksu rezervētās vietas nekur nav iespējams atzīmēt vai citādi ieregistrēt. Domes pilsētsaimniecības departaments apņēmis šo jautājumu risināt, tiks dots rīkojums par kapu plāna izstrādi, taču tā varētu vilkties vairākus mēnešus.

«Brīvā Daugava»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Ceļu policija informē

■ 2001. gada trijos mēnešos rajonā reģistrēti 57 ceļu satiksmes negadījumi, tajā skaitā ar cietušajiem un bojā gājušajiem — septiņi negadījumi, ievainoti seši cilvēki, divi gājuši bojā. Visvairāk ceļu satiksmes negadījumu bija februārī.

Cetri autovadītāji no notikuma vietas aizbēga, trīs no tiem tika atrasti. Vainīgās personas administratīvi sodītas.

■ Ceļu policijas darbinieki ir atklājuši 1020 pārkāpējus, 57 no tiem vadīja transporta līdzekli alkohola reibumā. Septiņi autovadītāji brauca alkohola reibumā atkārtoti gada laikā. Par to ierosinātas krimināllietas. Par atļautā braukšanas ātruma neievērošanu pie administratīvās atbildības saukti 296 autovadītāji. Bez vadītāja apliecības (apliecības nav vispār) pie stūres aizturēti 54 braucēji. Sastādīts 21 protokols tiem autovadītājiem, kuru automašīnām nebija veikta obligātā civiltiesiskā apdrošināšana. Autovadītāji par dažādiem pārkāpumiem sodīti uz vietas un no viņiem iekasēta soda nauda — 1842 lati.

■ No pagājušā gada septembra īpaša uzmanība tiek veltīta ceļu satiksmes uzraudzībai pie skolām. Kā liecina novērojumi, vēlams praktiski ir panākt — tikai daži automašīnu vadītāji joprojām nepastājas pie gājēju pārejas, lai palaistu gājējus skolēnus. Tomēr darbs turpināsies, vecākiem jābūt drošiem par saviem bērniem.

Cienijamie vecāki, jūsu bērnam labākais ceļu satiksmes noteikumu skolotājs esat jūs paši. Tieši jūs māciet bērniem ceļu satiksmes drošības pamatus. Bērni uz ielas seko gan jūsu labajiem, gan sliktajiem piemēriem.

■ Ceļu policija atgādina, ka braukt ar velosipēdu pa brauktuvi vai ceļa nomali atļauts personām, kas nav jaunākas par 12 gadiem. Velosipēdistam jābūt līdzī vadītāja apliecībai.

■ Braukt ar velosipēdu pa brauktuvi vai ceļa nomali pilngadīgas personas pavadībā atļauts bērniem, kas nav jaunāki par 7 gadiem. Dzīvojamajās zonās un daudzdzīvokļu namu pagalmos atļauts braukt bērniem neatkarīgi

no vecuma. Ar mopēdu atļauts braukt no 14 gadu vecuma.

■ Izvēlieties drošu vietu, kur vizināties ar skrituļslidām un skrituļdēļiem! Ceļa brauktuve paredzēta tikai transporta līdzekļiem.

■ 5. aprīlī notika ceļu policijas personālsastāva sanāksme, kurā tika izvērtēts līdzšinējais darbs un apspriestas aktuālākās problēmas. Tika nosaukti labākie darbinieki: administratīvās prakses inspektors, policijas virsseržants M. Ancāns, izziņas inspektors, policijas majors A. Šņepsts, ceļu policijas inspektors M. Logins un E. Brēķis. Tomēr vislabākie rezultāti ir ceļu policijas inspektorei T. Grāverei.

Preiļu rajona policijas pārvaldes Līvānu policijas nodaļā ceļu policijā sācis strādāt jauns darbinieks — Māris Vingris un Daugavpils rajona Kalupes pagasta.

J. Sparāns,
Preiļu rajona policijas
pārvaldes ceļu policijas
priekšnieka
vietnieks, policijas
virsleitnants

Mēģina nonāvēties, dzerot dzīvsudrabu

5. aprīlī Daugavpils iedzīvotājs Kazimirs P. (1960) pašnāvības nolūkā iedzēra glāzi dzīvsudraba, ziņo LETA. Aptuveni 200 gramu dzīvsudraba virietis izleja dzīvokli Neretas ielā 15. Pilsētas centrālajā slimnīcā sacīja, ka cietušais ievietots reanimācijas nodaļā un «viņam ir cerības izdzīvot». Puslitra pudeli ar dzīvsudrabu Kazimirs atradis izgāztuvē.

POLICIJAS ZIŅAS

Aktivizējušies zagļi

29. martā Preiļu iedzīvotāja Biruta Z. konstatēja, ka no viņas mātei piederošās neapdzīvojamās mājas Rušonas pagasta Ondzuļos pazudis ledusskapis, veļas mazgājamā mašīna, atskaņotājs, gultas veļa, apģērbs, alumīnija trauki un citas sadzīves mantas. Notiek pirmstiesas izmeklēšana.

29. martā Aglonas pagasta iedzīvotājai Valentīnai G. nozagts pie veterinārās aptiekas atstātais velosipēds (materiālais zaudējums 24 latu apmērā). Notiek lietas apstākļu pārbaude.

31. martā Līvānietis V.S. konstatēja, ka no viņa automašīnas MAN pazudusi stacionārā rācija, automagnetola, dokumenti un dažādas personīgās mantas. Notiek materiāla pārbaude.

Satiksmes negadījumi

27. martā Upmalas pagasta Vanagos automašīna Opel Kadett, kuru vadīja Viktors P., nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāts sportlīdzeklis, cilvēki nav cietuši. Sastādīts administratīvais protokols.

30. martā ceļa Rīga — Daugavpils 177. kilometrā notika sadursme starp automašīnu Mercedes Benz 230, kuru vadīja Ilona K., un Subary Impresy, kuru vadīja Jeļena L. Bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

Nelikumīga alkohola tirdzniecība

28. martā Aglonā, Somersetas ielā 30 Genovefa P. nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus.

28. martā Aglonas pagasta Gulbīnā Oskars I. nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Abos gadījumos sastādīti administratīvie protokoli.

Sodīja par sausās zāles dedzināšanu

29. martā Aglonas pagasta Rutuļos Jurijs Ž. un Aleksandrs A. dedzināja sauso zāli.

30. martā Rušonas pagasta Clicos Anna S. dedzināja sauso zāli.

Tajā pašā dienā Rušonas pagasta Baltajā krogā sauso zāli dedzināja Mihails D. Vainīgajiem sastādīti administratīvie protokoli.

Sadega automašīna

2. aprīlī Preiļos, Rancāna ielas 8. nama pagalmā izcēlās ugunsgrēks. Dega automašīna VW Golf, kas pieder I.P. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Pusaudzis — kafejnīcā

1. aprīlī pulksten 1.30 Līvānos kafejnīcā «Alianse» bez vecāku uzraudzības atradās nepilngadīgais Igors G. Vecākiem sastādīts administratīvais protokols.

Piemēslo kaimiņu teritoriju

2. aprīlī tika sastādīts administratīvais protokols par to, ka Līvānos, Rīgas ielā 276 dzīvojošais Valērijs N. met sadzīves atkritumus neatļautā vietā — aiz kaimiņa personīgā šķūnīša.

Veikalā preces bez marķējuma

2. aprīlī Rudzātos, Parka ielā 10 zemnieku saimniecības «Pavasaris» veikalā konstatēts, ka tur uzglabā cigaretes un alkoholiskos dzērienus bez noteiktā marķējuma. Sastādīts administratīvais protokols.

Huligānisma gadījumi un skandāli

28. martā Aizkalnē, Raiņa ielā 8 Antons S. sarīkoja ģimenes skandālu.

30. martā Aglonā, Jaudzemu ielā 2a Fotijs M. sarīkoja ģimenes skandālu.

31. martā Rušonas pagasta Kotānos Jānis S. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret I.I.

1. aprīlī Preiļos, Celtnieku ielā 11 Leonīds S. sarīkoja ģimenes skandālu.

5. aprīlī Riebiņos, Kalna ielā 14 Pēteris L. alkohola reibumā nakts laikā sarīkoja ģimenes skandālu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

CSDD INFORMĀCIJA

Vajadzēs deklarēt savu kontaktadresi

Iespējams, ka tuvākajā laikā sāksies vadītāju sodīšana par apstāšanos un stāvēšanu aizliegumā vietās bez pašu vadītāju klātbūtnes. Lai izbēgtu no iespējamajiem sarežģījumiem, CSDD aicina autovadītājus norādīt savu kontaktadresi.

Nevienam nav noslēpums, ka daļa mūsu valsts iedzīvotāju nedzīvo tajā vietā, kur pierakstīti. Sākoties soda kvišu sistēmai, automašīnas īpašniekam tiks izsūtīts paziņojums par uzlikto sodu, kurš vienlaikus būs maksājuma uzdevums soda naudas nomaksai bankā. Ņemot vērā pastāvošo kārtību (drīzāk jau nekārtību), daudzi šos paziņojumus nesāņems, naudas sodu nenomaksās, un tas var radīt daudzus nevajadzīgus pārsteigumus.

Ja sods nebūs dzēsts, ar automobili nedrīkstēs izbraukt no valsts, veikt valsts tehnisko apskati un transportlīdzekļa pārreģistrācijas darbības CSDD. Lai šo kļūmīgo situāciju labotu, CSDD, sākot ar 6. aprīli, katram savam klientam, kurš veiks tehnisko apskati, reģistrāciju vai noņemšanu no uzskaites, kā arī saņems vai mainīs vadītāja apliecību, piedāvās brīvprātīgi norādīt kontaktadresi, kur viņš vēlas saņemt informāciju. Ja nekādās darbības CSDD tuvākajā laikā nav iecerētas, tad neatkarīgi no tā jebkurš var uzrādīt savu kontaktadresi.

Tāpat autovadītājiem tagad vai nu jāierodas jebkurā CSDD nodaļā un jāizsaka sava vēlme darbiniekam, kurš izpildīs nepieciešamās formalitātes (klientam atliks tikai ar savu parakstu apliecināt

datu pareizību), vai jāatver CSDD mājas lapa internetā www.csdd.lv un, atbilstošajās ailēs identificējot sevi ar vadītāja apliecības numuru un personas kodu, jānorāda kontaktadrese.

Uz deklarēto kontaktadresi tika aizsūtīta visa informācija par uzliktajiem sodiem, atgādinājumiem, ka tuvojas tehniskās apskates laiks, informācija par iespējamām CSDD darba laika un formas izmaiņām u.tml.

Sodīšana par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu bez vadītāja klātbūtnes varētu sākties ne ātrāk kā pēc mēneša, kad varētu tikt pieņemti atbilstoši Ministru kabineta noteikumi. Tālākais atkarīgs no pašvaldībām, kuru pilnvarotās personas veiks soda kvišu izrakstīšanu. Soda naudas nonāks pašvaldību budžetā.

Pirms dodaties uz ārvalstīm

Informācija par ieceļošanu Lietuvas Republikā (28. februārī), par ieceļošanu Igaunijas Republikā, Polijā, Itālijā (7. martā), Vācijā (14. martā), Luksemburgā (4. aprīlī).

Austrijas Republika

Pirms dodaties uz Austrijas Republiku, jāpārlicinās, vai transportlīdzeklis ir tehniskā kārtībā. Ja, šķērsojot robežu, radīsies aizdomas, ka transportlīdzeklis nav tehniskā kārtībā, var tikt veikta, piemēram, bremžu, apgaismojuma, kā arī izplūdes gāzu koncen-

trācijas kontrole, kas var beigties ar soda naudu par apkārtējās vides piesārņošanu.

Ieceļojot Austrijas Republikā pēc 15. novembra, transportlīdzeklim obligāti jābūt ziemas riepām, atļautas arī riepas ar radzēm. Obligāta ir uzlīme uz virsbūves ar valsts apzīmējumu.

Ja jūsu transportlīdzeklim ir tonēti stikli, tad ievērojiet, ja to tonējums atbilst Latvijas Republikas Ceļu satiksmes noteikumos pieļautajam, tad arī Austrijā problēmas neradīsies. Jārēķinās ar to, ka,

ieceļojot valstī, būs jāmaksā ceļa nodoklis par automaģistrāļu izmantošanu. Ja jūs uz Austriju braucat bieži, ir iespēja iegādāties «Vignete» ceļa nodokļa gada karti.

Austrijā transportlīdzekļi tiek evakuēti tikai gadījumos, ja tie traucē normālai transporta kustībai vai ir novietoti speciāli noteiktu transporta līdzekļu stāvvietās, piemēram, invalīdiem atvēlētās transporta stāvvietās vai izkraušanas darbiem paredzētās stāvvietās, vai speciālā transporta stāvvietās. Citos gadījumos transporta līdzeklim

tiek uzlikts rēķins ar soda naudu par nepareizu transportlīdzekļa novietošanu, aptuveni 300 ATS.

Ar nepareizi novietotu transportlīdzekļu evakuāciju nodarbojas speciāla evakuācijas grupa. Evakuācijas brīdī ir klāt arī policija, kuru izsauc evakuācijas dienests. Policija sastāda protokolu par nepareizi novietotu automobili, par ko jāmaksā sods 300 ATS apmērā, ziņas par šo faktu tiek ievadītas policijas datorā. Vinē par nepareizi novietotu mašīnu evakuāciju vidēji jāmaksā 2090 ATS,

kā arī jāmaksā par transportlīdzekļa turēšanu stāvvietā 65 ATS par katru iesākušos kalendāro dienu.

Transportlīdzekļi tiek novietoti speciāli šim nolūkam paredzētā apsargājamā teritorijā ārpus pilsētas. Transportlīdzekļi, kuru vadītāji nemaksā sodu par pārkāpumu (ar valsts numura zīmēm — sešu mēnešu laikā, bez numura zīmēm — divu mēnešu laikā) automātiski kļūst par Vīnes pilsētas īpašumu.

Par jebkuru evakuētu transportlīdzekli ziņas var saņemt policijā vai attiecīgajā žandarmērijā.

TRĪSZVAIGŽŅU SPORTA SPĒLES

«Cerība» atdzimst jaunā kvalitātē

Sportiskā elegances

Līdz Trīszvaigžņu sporta spēlēm palikuši divi ar pusi mēneši. Lai Preiļi un pašas sporta spēles visiem to dalībniekiem paliktu labā atmiņā, veicami daudzi priekšdarbi. Viens no tādiem — sporta bāzu sakārtošana. Trīszvaigžņu sporta spēles risināsies Preiļu 1. pamatskolas, Preiļu Valsts ģimnāzijas, 2. vidusskolas sporta zālēs, āra laukumos, sporta klubā «Cerība» un tā stadionā, peldbaseinā, zemnieku saimniecībā «Raipole», pilsētas ielās.

Kā informēja Trīszvaigžņu sporta spēļu rīcības komitejas loceklis, sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris, kurš ir atbildīgs par sporta bāzēm, remontdarbi ir apmierinoši. Tomēr darba gaita apsteidzot naudas plūsmu, respektīvi, esot ātrāka nekā norēķināšanās par materiāliem un darbu.

Lielāka apjoma remonts pašreiz notiek sporta klubā «Cerība». Tas atdzimst jaunā kvalitātē. Kopā ar direktoru Imantu Babri veicot nelielu ekskursiju pa telpām un ierasto stadionu, pat cauri būvmateriālu jūklim un celtnieku rosībai elektrosportu trokšņa pavadībā jau manāma tā sportiski atbilstīga telpu elegances, kas arī ir šo remontdarbu mērķis.

«Cerībā» bija paredzēts kapitāli remontēt lielo zāli, kā arī pabeigt tās stāvā esošās mazās zāles celtniecību, kam visus šos gadus pietrūka līdzekļu. Pamatīgs remonts notiek tribīnēs.

Remontdarbu ģenerāluzņēmējs ir SIA «SAU Preiļi».

Ar korpēm zālē neielaida

Pie «Cerības» mazās zāles durvīm bija brīva izvēle — noaut korpēs, vai telpu aplūkot, stāvēt uz sliedītiņa. Zāles grīda bija pirmoreiz nolokota, un katrs apavu nospiedums celtniekiem prasītu pa-

3. TRĪSZVAIGŽŅU SPĒLES
PREIĻI 2001

pildus darbošanos, no jauna tūrot dēļus pirms otrās lakošanas. Grīda uzskatāma gandrīz par unikālu arī tādā ziņā, ka tā sastāv no trim slāņiem. Pirmā dēļu kārtā noklāta uz ķieģeļu pamatnes. Virs tās gulditas sijas, pēc tam noklāts dēļu pamats un tikai uz tā likta istā grīda. Šāda grīda izmaksā dārgi, bet ir vajadzīga telpām, kuras paredzētas sporta nodarbībām. Tā nerada vibrācijas. Grīda divas reizes noslīpēta. Zālē ierīkots moderns apgaismojums, radiatoru norobežojumi.

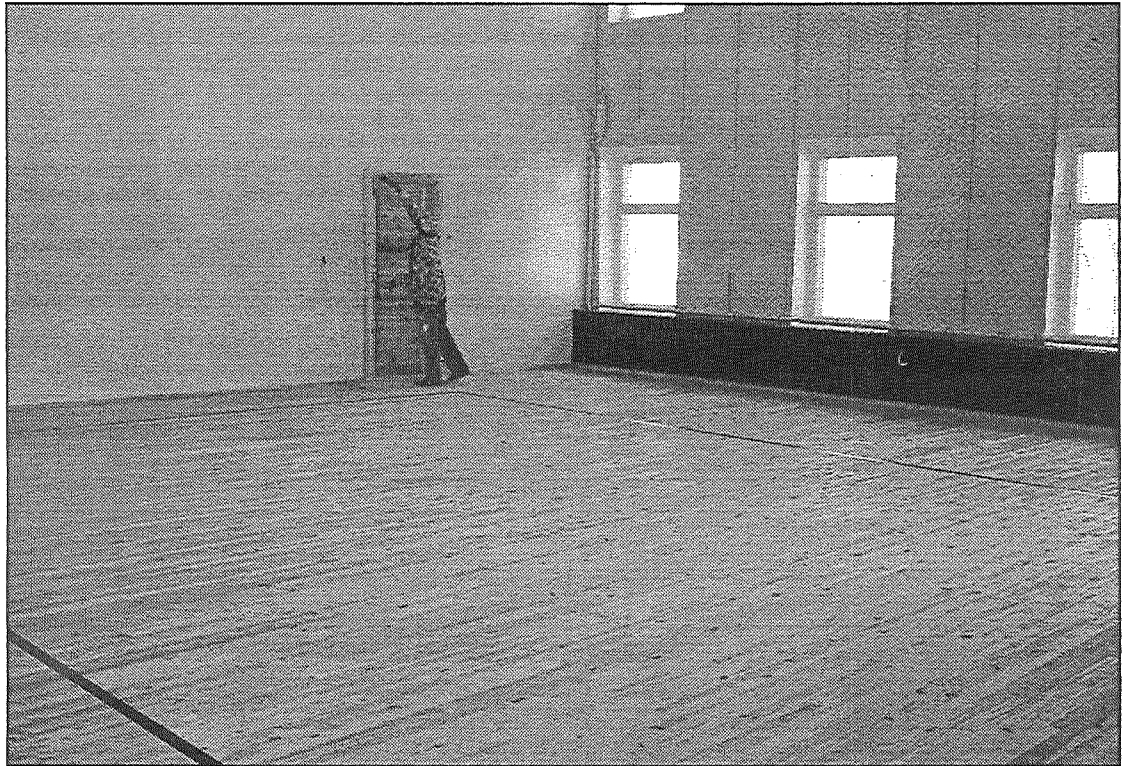
Zāles izmēri ir 12 x 24 metri. Tā paredzēta volejbola un galda tenisa sacensībām. Sagādāti seši moderni tenisa galdi ar visu aprīkojumu.

Papildina ģērbtuvju skaitu

«Cerības» otrajā stāvā ir istabiņas, kas reizēm noderēja no tālienes atbraukušu sportistu nakšņošanai. Četras no tām tiek pārveidotas par ģērbtuvēm.

Lielā zāle maina vizuālo izskatu

Pirmā stāva lielajā zālē, kas vēl nesen, kad Preiļos nebija ievēribas cienīgu sporta zāļu 1. pamatskolā un ģimnāzijā, piedzīvoja gan aizrautīgus mačus, gan elementāras abu skolu fizikultūras stundas, veikts kosmētiskais remonts. Beidzot ierīkota ventilācija, uzstādītas jaunas apgaismes iekārtas. Grīda pēc ilgiem pamatīgas slodzes gadiem tagad piedzīvo slīpēšanu, špaktelēšanu, krāsošanu un lakošanu. Trīszvaigžņu spēļu laikā šajā

● Paies Trīszvaigžņu sporta spēles, un šī lieliskā jaunā zāle rajona sporta klubā «Cerība» kalpos skolēnu sacensībām volejbolā un galda tenisā.

zālē notiks volejbola sacensības, bet vēlāk to izmantos arī basketbola spēlēm. Paredzēti paceļami un nolaižami vairogi ar groziem.

Zāles galā gaišu krāsojumu ieguvušas divas jau izremontētas dušu telpas ar labierīcībām un ģērbtuves.

Tribiņu pārvērtības

Par tribiņu līdzšinējo izskatu varēja teikt īsi — noplukušas. Skatītāji, kas ieradās uz stadionā notiekošām sacensībām, droši vien nekad lāgā neaizdomājās, kas īsti ir tribiņu iekšienē — baltu ķieģeļu būvē vidū starp sēdvietu rindām. Nelielās ģērbtuvītes un

palīgtelpas tagad ir pārtapušas divās normāla lieluma ģērbtuvēs, dušu un labierīcību telpās. Vēl viena telpa paredzēta izmantošanai pēc vajadzības kā tiesnešu istaba vai arī kā ģērbtuve.

Tribiņu otrajā stāvā patīkamu izskatu iegūst tiesnešu darba telpa, bet, izvācot gadu gaitā sakrājušos krāmus no citas, nelietotas telpas, atrasta vieta kafējnīcai. Galdiņus varēs izvietot arī daļēji atklātā terasē, no kurienes, malkojot kafiju, būs iespējas sekot līdzi visām norisēm stadionā sektoros.

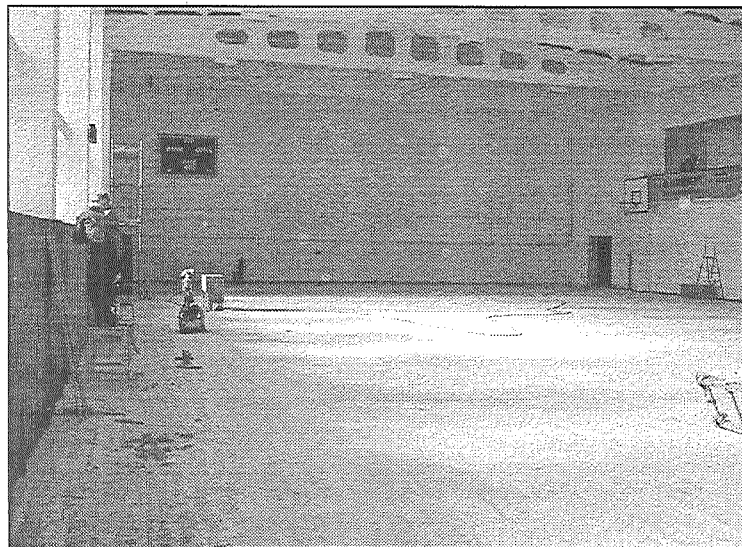
Tribīnēs paredzētas 450 skatītāju sēdvietas.

Citi darbi

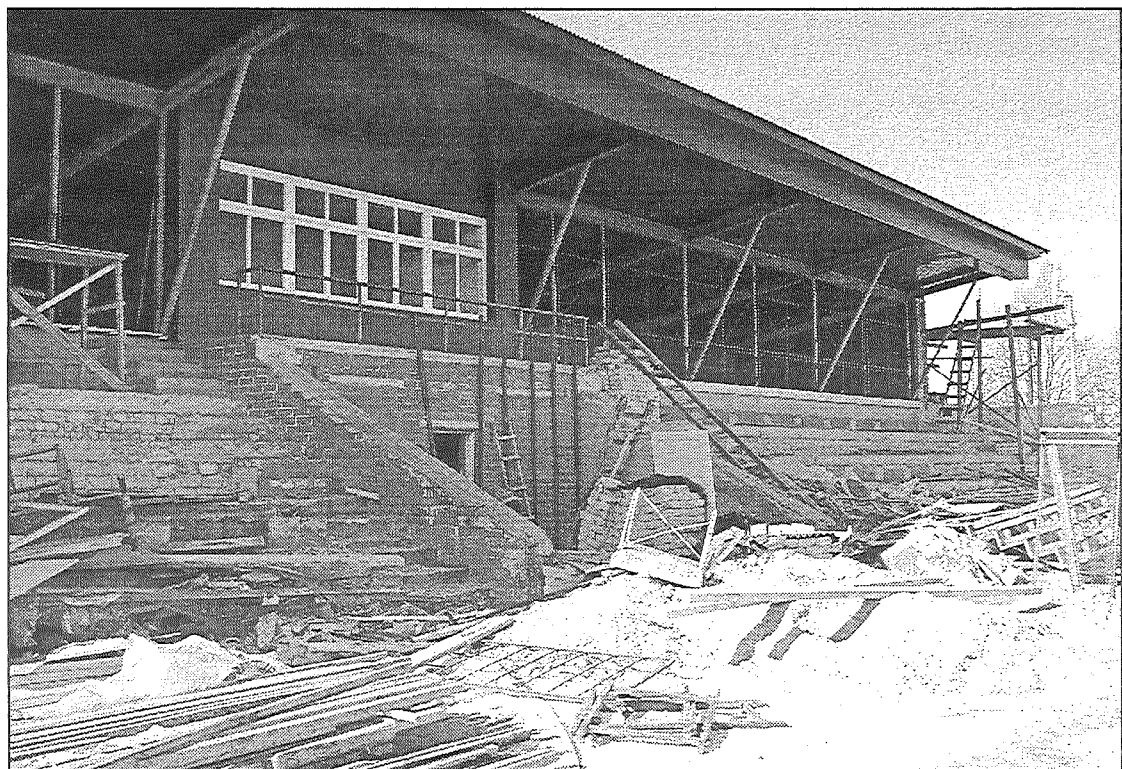
Kad iestāsies siltāks laiks, uz stadionā skrejceļa tiks uzklāts sintētiskais segums. Paredzēts uzlabot vieglatlētikas sektorus. Imants Babris izteica cerību, ka atliks līdzekļi arī administrācijas telpu izskata atsvaidzināšanai. Tas attiecas uz direktora, vietnieka mācību darbā un sporta skolotāju kabinetiem, kā arī uz skolas vestibilu.

Šomēnes paredzēts uzklāt sintētisko segumu laukumā pie Preiļu 1. pamatskolas. Jāsakārto arī āra laukums pie 2. vidusskolas.

L.Rancāne

● Jaunu izskatu drīzumā iegūs «Cerības» lielā sporta zāle. Starp citu, sporta zāļu «reitings» ir šāds: 1. pamatskolas zāles izmēri — 38 x 24 m, «Cerība» — 36 x 18 m, «PVĢ» — 30 x 18 m, otra mazā «Cerības» zāle — 24 x 12 m.

● «Cerības» tribiņu pašreizējais izskats vēl visai nepievilcīgs. Tomēr jau pēc neilga laika te būs redzami jaunie plastikāta sēdekļi, bet augšā, pa labi aiz metāla kalumiem gaidīs mājīga āra kafējnīca. Foto: M.Rukosujevs

